Italienske Soldaterhistorier.





Italienske
Soldaterhistorier.

Efter **Edmondo de Amicis.**

Ny Række.

Med Forfatterens Tilladelse oversatte fra Italiensk

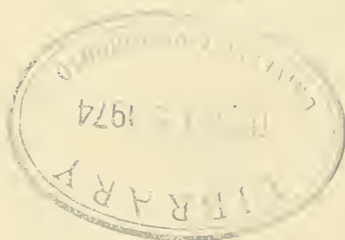
af

Sophus Bauditz.





Kjøbenhavn.
C. A. Reitzels Forlag.
1885.



Kjøbenhavn. — Bianco Lunos Kgl. Hof-Bogtrykkeri.

Den første Samling af «Italienske Soldaterhistorier» efter Edmondo de Amicis vandt saa megen Paaskjønnelse baade hos Publikum og i Pressen, at et nyt Udvalg vel tør antages at have Udsigt til samme venlige Modtagelse.

Oversættelsen er — med Forf.'s Tilladelse — en fri Gjengivelse af Originalen.

Indhold.

Carmela.



I.

Den Historie, jeg staar i Begreb med at fortælle, tildrog sig paa en lille Ø, der ligger en halvfjersindstyve Miglier fra Sicilien. Paa Øen er kun en eneste By med et Par Tusende Indbyggere, hvoraf endda de tre, fire hundrede paa den Tid, de følgende Begivenheder indtraf, var Straffanger andensteds fra. For at passe paa dem laa der en fyrretyve Soldater, der afløstes hver tredje Maaned og stod under Kommando af en Lieutenant. Folkene førte et meget behageligt Liv, thi, afset fra, at der skulde afgives Vagt ved Kasernen og Fængslet, og at de en Gang imellem gjorde en Tur til det indre af Øen og holdt en Smule Øvelse, havde de ingen Ting at bestille, og Vinen, som kun kostede fire Soldi Flasken, var udmærket. Officeren nød selvfølgelig alle en ubunden Friheds Goder og kunde med Stolthed sige: „Jeg er overstkommanderende over hele Øens Militær!“ Han havde to Underofficerer til sin Disposition og frit Kvarter i Midten

af Byen; om Morgenen gik han paa Jagt i Bjærgene, om Eftermiddagen læste han Aviserne sammen med Byens Standspersoner, og om Aftenen laa han ude paa Havet i en Baad og røg fine Cigarer til to Centesimi Stykket, klædt som han havde Lyst til, fri og ubunden som en Pascha af flere Hestehaler. Det eneste, der kunde blande lidt Malurt i Glæden, var Tanken om, at denne paradisiske Tilstand ikke skulde vare evig.

Byen ligger helt nede ved Kysten og har en lille Havn, der hver fjortende Dag anløbes af Postdamperen, der gaar mellem Tunis og Trapani. Imellem kunde det ogsaa hænde, at et andet Fartøj standsede, men det var dog saa sjældent, at et Skib, der satte Kurs efter Øen, blev højtidelig hilset med Klokkeringning, og de fleste af Indbyggerne stormede da ned til Havnen, som om det havde været en Festdag.

Den lille By gjør for Resten et venligt Indtryk, navnlig naar man staar paa det store Torv, der, for denne som for alle andre Smaabyer, omtrent er det samme som Gaarden for Beboerne i en stor By. Torvet forbindes med Havnen ved en lige, snæver Gade, der er Byens fornemste, og her findes Butikerne og de faa offentlige Kontorer; desuden findes, eller fandtes, her tillige to Kafeer, af hvilke den ene besøgtes af Borger-

mesteren, de øvrige Embedsmænd og den finere Portion i det hele taget, medens den anden var forbeholdt Almuesfolk. Det Hus, hvori den kommanderende Officer boede, laa paa den Side af Torvet, der vendte ud mod Havet, og da Terrænet herfra skraanede jævnt opad, havde han fra sine Vinduer Udsigt til Havnen, Søen og Siciliens fjærne Bjærge.

Øen er helt og holdent af vulkansk Oprindelse, og det mest karakteristiske ved Vegetationen er de mange tætte Buskadser.

— For nogle Aar siden stoppede Damperen, der skulde til Tunis, en Morgen i April uden for Indløbet til den lille Havn. Saa snart den var i Sigte, havde man i ét væk klemtet med Klokkerne, og snart var hele Befolkningen nede ved Havnen: Officeren, de menige, Borgermesteren, Dommeren, Præsten, Skatteopkræveren, Havnefogden, Underlægen, der førte Tilsyn med Fangerne, og mange andre. To Baade roede ud til Damperen og bragte 32 Infanterister og en Lieutenant i Land. Denne sidste var en kjøn ung Fyr; han trykkede sin Kollegas Haand, besvarede venlig de lokale Myndigheders Velkomsthilsen og marscherede saa i Spidsen for sin Kommando op gjennem to Rækker af nysgjerrige. Efter at have faaet sine Folk indkvarterede gik han til-

bage til Torvet, hvor man ventede ham med Længsel, og Borgermesteren præsenterede ham efterhaanden for de tilstedeværende med en pudsig Blanding af protegerende Gemytlighed og fornem Venlighed. Da Præsentationen var forbi, oplostes Selskabet, og den sidst ankomne Officer blev af sin Kammerat fort til det ham anviste Kvarter, hvor den enes Oppasser var i Færd med at pakke Kufferterne ud, den andens med at pakke ind.

Det Detachement, der skulde afloses, tog bort samme Aften og fulgtes til Havnen af dem, der skulde blive. Saa snart den nu kommanderende Officer havde sagt Farvel til sin bortdragende Kollega, skyndte han sig hjem og gik i Seng; han var træt af Rejsen og havde været paa Benene hele Dagen, derfor faldt han ogsaa strax i Søvn.

II.

Næste Morgen gik han ud, saa snart Solen var oppe. Han havde kun gaaet et Par Skridt hen ad Torvet, før han mærkede, at der var nogen, der trak ham i Frakkeskjødet. Han vendte sig om og saa' lige bag ved sig en ung, smuk Pige med flagrende Haar og Klæderne i Uorden;

hun stod „ret“ som en Soldat, saa' stift paa ham med sine store, sorte Øjne og smilede.

„Hvad vil Du?“ spurgte Officeren forbavset.

Pigebarnet svarte ikke men blev ved at smile og holde Haanden til Panden, som om hun gjorde militær Honnor.

Officeren gik da videre, men han var næppe kommen ti Skridt frem, før han igjen mærkede et Ryk og atter maatte vende sig om: der stod hun som før, stiv og stram som en Soldat i Geleddet; lidt fra ham, henne paa Torvet var der en, der lo.

„Hvad er det, Du vil?“ gjentog Officeren.

Pigen rakte Haanden ud imod ham og sagde:

„Jeg elsker Dig!“

„Naa, saadan!“ tænkte Officeren, tog i Lommen og vilde give hende et Par Soldi, men Pigen afviste Pengene og gjentog:

„Jeg elsker dig!“

Saa gav hun sig til at stampe med Fødderne, rev sig i Haaret og hulkede saaledes som Børn gjør, naar de lader som de græder. Der var kommen flere til rundt om, og de lo alle sammen; Officeren saa' afvexlende paa dem og paa Pigen, saa skyndte han sig afsted. Han naaede ogsaa uforstyrret over Torvet, men da han kom til Hjørnet af den Gade, der fører ned til Havnen, hørte han

bag ved sig lette og hurtige Skridt som af en, der gaar paa Taaspidserne, og en Stemme hviskede: „Min Skat!"

Han blev ubehagelig til Mode, vendte sig ikke om men gik hastig videre. Saa lød det igjen bag ved ham: „Min Skat!"

„Lad mig dog have Fred!" sagde han og drejede sig kort om. „Se, at komme afsted, forstaar Du mig!"

Pigebarnet blev først forskrækket men lo strax efter, og da Officeren gik et Par Skridt tilbage for at undgaa de ham aabenbart tiltænkte Kjærtegn, sagde hun: „Naa, bliv ikke vred, lille Lieutenant!"

„Gaa din Vej, siger jeg!"

„Ja, men Du er jo min Skat!"

„Vil Du se, Du kommer afsted, eller jeg kalder paa et Par Soldater og lader Dig arrestere!" Der stod virkelig nogle Soldater henne paa Hjornet, og Pigen fjærnede sig da ogsaa men stadig med Øjnene rettede paa Officeren og af og til gjentagende sit: „Min Skat!"

— „Hun var for Resten kjøn!" tænkte Officeren mens han gik ned ad Gaden til Havnen.

Og kjøn var hun. Hun var en sjælden Type paa den storslaaede, næsten majestætiske Skjønhed, som saa mange sicilianske Kvinder er i

Besiddelse af, og som betager En, enten man vil eller ej. Hun havde sort Haar og sorte Ojne, hendes Pande var hoj, og Ojenbrynenes og Læbernes pludselige Bevægelse var præget af en ejendommelig Energi; Stemmen klang lidt hæst, og der var noget tvunget ved hendes Latter, hvad der ogsaa viste sig ved, at hun, naar hun havde let, en Tid lang efter holdt Munden aaben og Ojnene opspilede.

III.

— „Men hvorfor holder man hende ikke inde?“ spurgte Officeren om Aftenen Doktoren inde paa den fine Kafé efter at have fortalt, hvad der var hændet ham om Morgenen.

„Ja, det er let nok sagt“, svarede Doktoren, „men hvor skal man anbringe hende? Kommunen her har paa egen Bekostning holdt hende over et Aar paa en Sindssygeanstalt paa Sicilien, men omsider fandt man, at det kun var at kaste Pengene bort, og saa kom hun her tilbage. Lidet eller intet Haab var der om Helbredelse, det sagde Lægerne tydelig nok, men her har hun dog sin Frihed, den Stakkel, og der er ingen Fare ved at lade hende gaa frit om, for de eneste Mennesker, hun antaster, er militære.“

Officeren spurgte, hvoraf det kunde komme, og Doktoren svarede:

„Ja, det er en underlig Historie, enhver fortæller den paa sin Maade, og Almuesfolk kan naturligvis ikke nøjes med den simple Virkelighed men maa lægge noget til af deres eget. Sandheden er imidlertid, at en Officer, der for en tre Aar siden kommanderede Detachementet her — en kjøn ung Fyr, der spillede Guitar som en Mester og sang som en Engel — gik hen og forelskede sig i hende, som den Gang var, hvad hun for Resten er endnu, den kjønneste Pige i Byen“.

„Ja, kjøn er hun!“ indskød Officeren.

„Naa, Pigen, hun blev naturligvis ogsaa forelsket i ham; hans Musik og hans Sang gjorde vel sit, det, at han var højstkommanderende paa hele Øen, smigrede hende vel ogsaa, og først og fremmest var han jo, som sagt, en kjøn Fyr. Og hun forelskede sig i ham paa den Maade, som man gjør det her til Lands, med mere Glød end der er i en Vulkan, saadan med ligefremt Raseri. Af paarørende havde hun kun en gammel Moder, der ikke brød sig om nogen Ting, saa De kan begribe, at Pigebarnet havde sin fulde Frihed; der var da ogsaa nok, der havde noget at sige paa hendes Opførsel, men i Virkeligheden

er jeg sikker paa, at hun ikke har noget som helst at bebrejde sig, hvad der jo er dobbelt mærkværdigt, eftersom hun var alene sammen med ham det halve af Dagen. Den Slags Karakterer træffer man imidlertid ikke saa sjælden her: varmblodige, lidenskabelige Kvinder, der kan være næsten bestandig sammen med deres Elsker og dog bevare en Vestalindes Kyskhed. Naa, sikkert er det, at han var forelsket i hende og ogsaa havde lovet at gifte sig med hende, og at hun var smaatosset af Henrykkelse; de sagde, at hun somme Tider ikke var ved sine fulde fem, og det tror jeg gjærne: det er ikke let at blive klog paa den Slags Fruentimmer. En Dag var hun bleven skinsyg paa en anden Pige og gjorde en stor Scene af det uden for Kafeen; det var der mange, som hørte paa. Og det blev ikke den eneste Scene: saa snart et andet Pigebarn blot havde saa meget som set op til Officerens Vinduer eller vendt sig om efter ham paa Gaden, blev hun som rasende og holdt et forskrækkeligt Hus. Saa kom den Dag, da Detachementet skulde afløses, og Officeren lovede at komme tilbage i Løbet af et Par Maaneder; Pigen stolede paa, hvad han sagde, men han kom ikke igjen. Hun, den Stakkel, blev syg af Sorg, og havde hun endda kunnet faa Lov til at komme sig

rigtig, er det jo nok muligt, at hun efterhaanden kunde have lært at glemme, men saa snart hun var begyndt at blive lidt bedre, fik hun at vide, at han havde giftet sig. Det Slag kunde hun ikke bære, men gik fra Forstanden. — Ja, det er Historien.“

„Men senere, hvordan gik det saa?“

„Saa blev hun, som jeg fortalte Dem, sendt til en Sindssygeanstalt paa Sicilien, men der kom hun igjen fra, og nu har hun været over et Aar her.“

I det samme kom en Soldat og skulde tale med Doktoren. „De skal faa mere at høre en anden Gang“, sagde han og gik. Officeren rejste sig, og da hans Sabel kom til at støde mod Bordet, hørtes ude fra Torvet en Stemme, som raabte: „Jeg har hørt det, han er dér inde!“ og derpaa viste den afsindige Pige sig i Døren.

„Se at faa hende bort!“ sagde Officeren og sprang til Side som stukken af en Bræmse.

Pigen blev ført bort, men han hørte hende flere Gange raabe: „Saa vil jeg vente paa Dig hjemme; jeg vil vente paa min egen Officer!“

IV.

Carmelas Moder boede i Udkanten af Byen i et Hus, hvor der boede et Par andre Smaafamilier, og ernærede sig ved Linnedsyning. I Begyndelsen af Datterens Sygdom gav de mere velstaaende hende jævnlig Penge, men omsider blev man kjed af det, og nu var det længe siden, hun havde faaet noget; Folk saa', at det i Grunden slet ikke kunde nytte Pigen noget at give Moderen Penge, for Carmela vilde hverken spise eller sove hjemme, og hun kunde ikke gaa med en Kjole en Uge, for den hang i Laser. Moderen kunde ikke stille noget op med hende; somme Tider fik hun Lov at give hende en ny Kjole paa, men i næste Oieblik rev Carmela den af sig og flængede den itu, og havde Moderen med megen Moje faaet hendes Haar redt og sat op, kunde hun pludselig rive i det med begge Hænder, saa at hun kom til at ligne en Furie.

Det meste af Dagen drev hun om inde mellem Bjærgene, helst hvor Klippestykkerne var mest sonderrevne, og hvor der var rigtig ensomt, og der kunde hun saa gaa og gestikulere og tale hojt med sig selv. Mangen Gang naar Soldaterne var ude mellem Bjærgene, saa' de hende sidde og bygge Huse af Sten; undertiden sad

hun ogsaa yderst ude paa Randen af en Afgrund og stirrede over Havet, undertiden laa hun saa lang hun var og sov. Lagde hun Mærke til Soldaterne, fulgte hun dem med Ojnene, saa længe til de forsvandt, men uden nogen Sinde at besvare deres Tiltale eller Hilsen; en Gang imellem skete det dog, at hun, naar de var langt borte, lod som om hun lagde en Bosse til Kinden og fyrede paa dem. Hun indlod sig i det hele taget ikke med Soldaterne, svarede dem ikke, naar hun blev spurgt, ja, saa' ikke engang til dem, men ingen vovede at røre saa meget som Sommen af hendes Kjole: de var ligefrem bange for, at hun skulde kradse Ojnene ud paa dem.

Hortes der imellem en Trommehvirvel, skyndte hun sig afsted: saa marscherede Folkene ud og exercerede nede ved Stranden, og hun fulgte med. Medens Sergenterne kommanderede, og Officeren saa' til, stod hun noget borte og gjorde paa en Stok, hun havde i Haanden, de samme Greb, som Folkene udførte. Pludselig kunde hun imidlertid kaste Stokken og smilende nærme sig til Officeren, som hun tiltalte med de ømmeste Navne, dog altid hviskende, for at Folkene ikke skulde høre det.

Naar hun var i Byen, stod hun i Reglen foran det Hus, hvor Officeren boede, omringet af en

Flok Drenge, som hun morede paa forskjellig Maade. Snart lavede hun en bredskygget Cylinderhat af Papir, satte den skjævt paa Hovedet, støttede sig til en tyk Stok og brummede gjennem Næsen: det var Borgermesteren, hun efterlignede; snart satte hun Papillotter i Haaret og gik med nedslagne Øjne og sammentrukne Læber idet hun med den ene Haand foretog en Bevægelse som om hun viftede sig: det var et Billede af Byens faa „Damer“, naar de paa en Festdag vandrede til Kirke. Var hun saa heldig at finde en kasseret Felthue foran Kaserneporten, tog hun den paa og trak den lige ned til Øjnene, skjulte alt sit Haar i den og marscherede saa med Armene tæt ind til Kroppen et Par Gange rundt om Torvet idet hun med Tungen efterlignede en Trommehvirvel og gjorde sig lige saa megen Umage som en Rekrut. Men hvad hun end sagde eller foretog sig, saa undrede man sig ikke længere, og hendes eneste Tilskuere var i Reglen Drengene. Mødrene søgte for Resten at holde deres Børn borte fra hende, for en Dag havde hun pludselig givet sig til at kysse en Dreng paa otte Aar saa voldsomt, at Barnet gav sig til at græde og blev bange for, at den gale skulde gjøre det Fortræd.

En sjælden Gang imellem gik hun i Kirke, knælede og mumlede noget, man ikke kunde forstaa; men naar hun havde været der et Ojeblik, gav hun sig til at le højt og teede sig helt underlig, saa at det altid endte med, at Sakristanen maatte tage hende ved Armen og sætte hende udenfor.

Hun havde en god Stemme og havde tidligere sunget kjønt, men efter at hun havde mistet Forstanden, hørte man hende kun nynne paa en underlig uartikuleret og ensformig Maade; det var endda kun naar hun sad hjemme paa Dortærskelen eller uden for Lieutenantens Hus og spiste indiske Figen, der næsten var hendes eneste Næring.

Af og til havde hun ogsaa sine melankolske Perioder, i hvilke hun hverken lo eller talte med nogen, ikke engang med Børn; saa krøb hun sammen som en Hund foran Døren, skjulte sit Ansigt i Forklædet og rørte sig ikke, selv om Moderen kaldte paa hende. Det var imidlertid kun sjældent det skete, som alleroftest var hun glad og fornøjet.

Soldaterne tog hun, som sagt, ingen Notits af, saa næppe engang til dem; al sin Omhed gjemte hun til Officererne, men hun var dog ikke lige venlig mod dem alle. Siden hun var kommen

tilbage fra Sicilien, var Detachementet bleven aflost otte Gange, og de otte Officerer havde været af hojst forskjelligt Ydre og hojst forskjellig Alder. Hun havde aabenbart mest Sympati for de yngste, og skjont de alle blev tiltalte som „Skat!“ og „Elskede!“, havde hun dog et skarpt Øje for, om de var mere eller mindre kjonne, og indrettede til Dels sin Opforsel derefter. Der var saaledes en vis Lieutenant — en af de forste, der havde ligget paa Oen efter hendes Hjemkomst — som var hen imod fyrretyve Aar gammel og havde en stor Næse og en tyk Mave, en dundrende Stentorstemme og to stikkende Basiliskojne; ham havde hun aldrig været venlig imod. Hun havde som sædvanligt tiltalt ham kjærlig forste Gang, hun saa' ham, men da han strax havde snærret ad hende og gjort en truende Bevægelse med Haanden, havde hun fundet det rigtigst at holde sig borte fra ham. Hun sad ganske vist i timevis uden for hans Dør, navnlig om Aftenen, og fulgte ham med Øjnene, naar han kom eller gik, men hun sagde aldrig mere noget, og paa samme Maade havde hun opfort sig mod et Par andre Officerer, der var kommen efter ham og som havde været omtrent af samme Kaliber. Men saa kom der et Par unge og kjonne, og var hun ikke gaaet fra Forstanden for, saa

var det rimeligvis sket nu. En af dem havde sat sig i Hovedet, at han vilde kurere hende ved at lade, som om han ogsaa var forelsket i hende, men efter at han havde taget Sagen med megen Alvor i et Par Dage, blev han kjed af det og trak sig tilbage. En anden, der var mindre filantropisk men mere materialistisk anlagt, havde spurgt sig selv, om en Pige i Grunden ikke kunde være lige kjøn, fordi hun ikke var ved sin fulde Forstand, og efter at have besvaret dette Spørgsmaal bekræftende, havde han søgt at gjøre Carmela begribeligt, at hun meget godt kunde skjænke ham sin reelle Kjærlighed uden at være i Besiddelse af sin Fornuft. Han mødte imidlertid, underligt nok, en absolut uovervindelig Modstand. Hun sagde aldrig et bestemt nej til ham, maaske nærmest fordi hun slet ikke forstod, hvad han vilde, men saa snart han begyndte paa mere kjærlige Tilnærmelser, snoede hun sig instinktmæssig fra ham, frigjorde sig for hans Berøringer og lagde Armene over Kors; saa lo hun tillige paa en egen Maade, omtrent som Børn gjør, naar de tro, man har noget for med dem, men ikke véd, hvad det er, og dog lader, som om de har forstaaet det. I saadanne Øjeblikke, hvor hun fik Liv i Udtrykket, var hun udmærket smuk, og ingen skulde ane, at hendes

Forstand havde taget Skade; det var, som om den Vigen tilbage for Tilnærmelserne, der prægede sig i alle hendes Bevægelser, gav hende en ejendommelig, ny og kysk Skjonhed.

Det følger af sig selv, at de enkelte, der saaledes havde lagt an paa hende, snart havde opgivet det som et haablost Foretagende. En af dem skulde, efter hvad der blev sagt, da han en Gang havde fortalt Doktoren om sine unyttige Anstrængelser i saa Henseende, have udtalt: „Fruentimmer, der er dydige af Forstand, af Pligt, af Følelse eller Gud maa vide hvoraf, dem kjender jeg mange af, men Fruentimmer, hvem Dyden ligger i Blodet, saadan som Tilfældet er med hende, dem har jeg aldrig før truffet paa!"

Man sagde, at hun troede at se sin elskede i alle de Officerer, hun syntes om, men det er næppe sikkert, thi hun havde jo næsten helt mistet sin Hukommelse, og talte man til hende om Fortiden, forstod hun det ikke men lo. Naar et Detachement skulde tage bort, fulgte hun altid med ned til Havnen, og naar Skibet satte sig i Bevægelse, viftede hun med et Torklæde men viste intet Tegn paa Sorg; den sidst ankomne syntes da strax at være Gjenstand for en mere glødende Kjærlighed end alle de tidligere.

V.

Doktoren kom snart tilbage og gav Officeren de foranstaaende Oplysninger om Carmela. Da de omsider skulde skilles, sagde Officeren igjen sit: „Kjøn er hun!“ og Doktoren tilføjede: „Ja, og tænk paa den Karakterstyrke, hun maa have!“

Officeren gik ud fra Kaféen; det var sent paa Aftenen, og man saa' ikke et Menneske paa Torvet. Det Hus, hvori han boede, laa lige over for Kaféen, og han slentrede langsomt hen derimod. „Gud véd, om hun skulde være der!“ tænkte han og anstrængte sig forgjæves for at opdage noget i Mørket. „Jeg tror, jeg vilde gaa roligere, om jeg vidste, der stod en Kjæltring skjult der øvre og ventede paa mig med en Kniv i Haanden!“ Han stod et Øjeblik stille men gik saa hurtig en ti, tolv Skridt frem: jo, hun var der ganske rigtig! Hun sad paa en Sten uden for Døren, men det var saa mørkt, at han ikke kunde se hendes Ansigt.

„Hvad bestiller Du her?“ spurgte han og gik tæt hen til hende. Hun svarede ikke strax men rejste sig op, lagde begge sine Hænder paa hans Skuldre og sagde blidt og indsmigrende:

„Jeg venter jo paa Dig, men jeg var falden i Sovn!"

„Men hvorfor ventede Du paa mig?" spurgte Officeren og tog hendes Hænder bort.

„Fordi jeg vil være hos Dig!" lod Svaret.

„Naar man hører den Stemme, skulde man rigtignok ikke tro, hun var gal!" tænkte han, strøg en Svovlstik af og holdt den hen for hendes Ansigt. Træt, som hun var af hele Dagen at have været i Bevægelse, og lige reven op af Søvne, var det nervøse og febrilske, der ellers plejede at være over hende, forsvundet; hun saa' anstrængt og bedrøvet ud, men var vidunderlig skjøn og lignede mindst af alt en vanvittig.

„Aa, Du kjære!" raabte Carmela, saa snart hun saa' Lieutenantens Ansigt oplyst af Svovlstikken, og strøg ham med det samme kjærtegnende under Hagen. Han stødte hende fra sig med den ene Haand, men hun greb den, trykkede et Kys paa den og bed ham derpaa lempelig i den. Lieutenanten rev Haanden til sig, løb hurtig ind og lukkede Døren forsvarlig efter sig.

„Min Skat!" raabte Carmela efter ham, satte sig atter paa Stenen med de korslagte Arme hvilende paa hendes Knæ, bøjede Hovedet og faldt snart efter i Søvn.

Saa snart Lieutenanten vel var kommen ind

og havde faaet tændt Lys, saa' han paa sin Haand og opdagede Mærkerne af otte smaa Tænder, omkring hvilke der endnu var Spor af den lette Fugtighed, som Kysset havde efterladt.

„Det var ellers en underlig Kjærlighed, den!" tænkte han, tændte sig en Cigar og gik op og ned ad Gulvet, mens han overvejede, hvad han skulde give Folkene at bestille næste Dag. — „Aa, det er jo tids nok at tænke paa i Morgen!" sagde han til sig selv og tog en Bog, men da han havde læst et Par Sider, begyndte han igjen at gaa op og ned. Saa læste han til en Forandring lidt igjen, men bestemte sig omsider til at gaa i Seng. Han var omtrent kommen af Klæderne, da han fik en Idé; han betænkte sig et Ojeblik, gik hen til Vinduet og havde allerede Haanden udstrakt for at lukke det op, men betænkte sig atter og gik i Seng.

— Næste Morgen tidlig da Oppasseren kom listende paa Taaspidserne ind til sin Herre, blev han meget forundret over mod Sædvane at finde ham vaagen. „Hun, den gale, hun sidder uden for Doren!" sagde Oppasseren og lo. — „Og hvad bestiller hun?" — „Ingen Ting. Hun siger, at hun venter paa Lieutenanten!"

Officeren tvang sig til at smile og saa' paa, hvorledes Oppasseren borstede hans Toj. Da

han var paaklædt, sagde han: „Se efter, om hun er der endnu!“ Oppasseren lukkede Vinduet op og svarede jo. „Hvad tager hun sig til?“ — „Hun sidder og leger med nogle Sten.“ — „Ser hun her op?“ — „Nej!“ — „Sidder hun midt i Døren eller ved en af Siderne?“ — „Hun sidder ved den ene Side.“ — Der var altsaa dog en Mulighed for at slippe forbi: han gik ud, men Sablens Klirren forraadte ham. „God Morgen!“ sagde hun og gik hen imod ham, lagde sig paa Knæ og begyndte at viske hans Støvler af med sit Tørklæde. „Vent blot et lille Øjeblik!“ sagde hun. „Blot et lille Øjeblik, saa skal det nok blive godt!“

„Men, Carmela, dog!“ sagde Officeren og trak hurtig Foden til sig. Saa skyndte han sig bort aldeles fortumlet.

VI.

I Løbet af en Maaneds Tid blev Doktoren og Lieutenanten intime Venner. De passede ypperlig for hinanden, de var lige gamle, og den daglige Samværen fra Morgen til Aften paa et Sted, hvor Omgangen var i den Grad indskrænket, medførte ganske naturlig, at de var som gamle Venner. Men Lieutenanten havde forandret

sig betydelig: han havde forskrevet adskillige Bøger fra Napoli, og i et Par Uger læste han regelmæssig hver Aften og førte lange, dybsindige Samtaler med Doktoren, hvilke sædvanlig endte med, at Lieutenanten sagde: „Ja, det kan være meget godt, men her tror jeg alligevel ikke nogen Læge kan hjælpe!“ Hertil plejede da Doktoren at svare saadan noget som: „Ja, ja, lad os se Tiden an!“ og dermed skiltes de saa ad for at begynde forfra næste Dag.

En Dag søgte Lieutenanten en Del Oplysninger hos Borgermesteren og gik fra ham hen til Byens eneste Skrædder; derfra gik han til en Hattemager og fra ham til en Ekviperingshandler, og fire Dage senere viste han sig nede ved Havnen i civil Dragt, med Straahat og blaat Halstorklæde. Da han om Aftenen traf Doktoren, spurgte denne: „Naa, hvordan gaar det?“ — „Jeg er lige nær“, lod Svaret. — „Var der ingen Ting at mærke paa hende?“ — „Nej!“ — „Ja, Du maa have Taalmodighed!“ — „Det kan Du stole paa!“ svarede Lieutenanten.

Byens Skatteopkræver var meget musikalsk og spillede flere Instrumenter, og en skjønne Dag fik han Besøg af Lieutenanten, der uden videre Indledning sagde: „De kunde gjøre mig en stor Fornøjelse ved at lære mig at spille Guitar!“

Samme Dag begyndte Undervisningen og fortsattes stadig Morgen og Aften; Lieutenanten lærte hurtig Grebene, og var efter kort Tids Forløb kommen saa vidt, at han kunde akkompagnere til Sang. „De har vist en kjøn Stemme", sagde Skatteopkræveren, og det havde han virkelig ogsaa. Følgelig tog Lieutenanten tillige Undervisning i Sang, og da der var gaaet en Maaned, sang han til eget Akkompagnement sicilianske Folkesange med saa megen Følelse og saa ypperligt et Foredrag, at det var en Fornøjelse at høre.

„Der var ogsaa en Gang en anden Officer her ovre, der sang godt", sagde Skatteopkræveren en Dag. „Der var navnlig en, han altid sang, han havde selv skrevet Ordene, — bi lidt, jeg tror, jeg kan huske den! Saadan omtrent var det:

„Carmela, naar i dit Øje
Kun jeg har Lov at se ind,
Sænker sig Fred i mit Hjærte,
Svinder al Sorg af mit Sind!

Kommer min sidste Time,
Kunde jeg da i dit Skjød
Lægge mit Hoved til Hvile,
Var det en salig Død!"

— „Aa, sig Ordene en Gang til!" — Skatteopkræveren gjorde, som Lieutenanten bad. „Og syng dem saa!" Det gjorde han ogsaa.

Nogle Dage senere gik Lieutenanten efter at have haft en lang Samtale med Tobakshandleren ved Siden af hen til Gendarmerichefen og sagde: „Jeg har hørt, at De skal fægte saa godt!“ — „Jeg! Jeg har i to Aar ikke haft en Klinge i Haanden!“ — „Ja det er lige meget; jeg vilde gjærne have nogle Lektioner af Dem.“ — „Med største Fornøjelse!“ — „Skal vi beramme Tiden med det samme?“ sagde Lieutenanten. Det gjorde de, og hver Morgen kunde Folk, der passerede over Torvet, inde i Lieutenantens Hus høre Klirren af Klinger, Trampen og Raab.

„Det tror jeg ellers, Du kunde spare Dig!“ sagde Doktoren. „Er der noget at mærke?“

„Nej, men jeg skal sige Dig, jeg havde hørt, at han altid fægtede med Gendarmerichefen om Morgenen, og at hun plejede at blive kjed af at vente og gik ned paa Torvet, og derfor —“

„Naa, saaledes!“ svarede Doktoren. „Ja, jeg tror dog, Du maa finde paa noget andet!“

VII.

Der var gaaet sex Uger siden det sidste Detachements Ankomst. En Aften stod Officeren i sit Værelse foran Doktoren og pirrede adspredt i Flammen paa Lyset.

„Hvad skal det blive til!" sagde han. „Det ender med, at jeg ogsaa gaar fra Forstanden! Jeg skammer mig som en Hund, og der er Ojeblikke, hvor jeg synes, at alle maa le ad mig bag min Ryg!"

„Hvoraf skulde de le?"

„Hvoraf de skulde le?" gjentog Lieutenanten for at trække Tiden ud, mens han betænkte sig paa, hvad han egentlig skulde svare. „Naturligvis af den Iver, den — Interesse, jeg viser for Pigebarnet, og af alle mine unyttige Experimenter."

„Aa, Iver og Interesse er da ikke noget at le ad. — Men svar mig ærlig: er du ikke forelsket i Carmela?"

„Jeg!" udbrod Lieutenanten og blev ildrod i Hovedet.

„Ja, Du! Tal aabent og ærlig til mig; her paa Oen er jeg jo dog din eneste Ven!"

„Det er Du, men netop fordi jeg vil være ærlig, kan jeg dog ikke indromme noget, som ikke er Tilfældet!" Han tav et Øjeblik, men saa begyndte han ogsaa at tale for Alvor, alt imens han afvexlende blev bleg og rod; han snublede over sine egne Ord, han stammede i det og modsagde sig selv, akkurat som et Barn, der er greben paa fersk Gjerning og bliver nodt til at fortælle, hvad det er, det har gjort.

„Jeg forelsket i Carmela! I en vanvittig! — Hvad tænker Du paa! Den Dag, det sker, giver jeg Dig Lov til at skrive til min Oberst og fortælle ham, at jeg er bleven gal og maa i Spændetrøje! — Forelsket! Du er jo tosset! Jeg har Medlidenhed med den stakkels Pige, det er det hele, og jeg véd ikke, hvad jeg vilde give, for at hun kunde blive rask; jeg tror, jeg vilde bringe et hvilket som helst Offer for den Sag, og fik hun sin Forstand igjen, vilde jeg blive saa glad, som om det var en af min nærmeste Familie, der var kommen sig. Det staar jeg ved, men derfra og saa til at være forelsket i hende, er der dog et langt Spring! Jeg holder af hende, men det gjør Du jo ogsaa, som man altid holder af den, man har Medlidenhed med; og desuden hører man fra alle Sider, at hun altid har været en god og hæderlig Pige, og hendes Kjæreste holdt jo ogsaa virkelig af hende i al Skikkelighed og havde lovet at gifte sig med hende. Der er i det hele taget ikke andet end godt at sige om hende, og man maatte da være en underlig en, om man ikke fik endnu mere Medlidenhed med hende ved at tænke paa, at hun, som havde fortjent at blive lykkelig, frister en saa tung Skjæbne! Det er jo umuligt andet, end at faa Interesse for hende! Selve den

Maade, hvorpaa hendes Vanvid ytrer sig, er den ikke rørende? Jeg har aldrig hørt hende sige et ukjærligt Ord, og Du maa indrømme, at hendes Kjærtegn aldrig nogen Sinde overskrider det sømmeliges Grænse, vel? Se, derfor interesserer hun mig dobbelt. — Stakkels Pige, hun gaar for Lud og koldt Vand, ingen bryder sig om hende! Og hvor er hun smuk — det vil Du da ikke nægte? Se blot paa hendes Øjne, paa hendes Mund og paa hendes Hænder — har Du set Mage til Hænder? Og Haaret! Hun bærer det ganske vist som en vild, men det er dog et dejligt Haar! Naar hun var klædt ordentlig paa, vilde hun være en fuldendt Skjønhed, og var hun ikke afsindig, maatte hun jo kunne fordreje Hovedet paa enhver! Der er for Resten ogsaa Øjeblikke, hvor jeg næsten ikke kan faa mig selv til at tro paa hendes Vanvid: naar hun f. Ex. ser mig lige ind i Øjnene, smiler og siger: „Aa, du kjære!“ eller om Aftenen, naar det er mørkt, og jeg ikke ser hendes Ansigt men hører hende tale og sige, at hun har ventet paa mig og vil blive hos mig til næste Morgen, og at jeg er hendes gode Engel — ja, i saadanne Øjeblikke synes jeg ikke, at hun er afsindig. Hun gjør bestemt Indtryk af at føle, hvad hun siger, og saa længe jeg hører hende tale, banker mit Hjærte, som om

det skulde sprænges. Jeg har prøvet paa at nævne hende ved Navn og tale til hende — jeg havde ligesom en Forestilling om, at hun pludselig, lige med ét kunde blive sig selv igjen. „Carmela", har jeg sagt, „Du er jo ikke afsindig, vel?" og saa har hun gjentaget det: „Jeg, afsindig!" og set paa mig med saadan Forbavselse, at jeg vilde have forsvoret, at hun var det. „Carmela, sig det en Gang til, sig, at du ikke er afsindig!" raabte jeg, men da hun igjen havde set forundret paa mig, gav hun sig til at le. Aa, det er til at fortvivle over! Du véd, at jeg har gjort mit muligste for at helbrede hende, men Du véd alligevel ikke alt: næsten hver Aften har jeg ladet hende komme ind til mig, jeg har talt med hende og jeg har sunget de Sange for hende, som hendes Kjæreste plejede at synge; jeg har stillet mig an, som om jeg var forelsket i hende, som om jeg græd og var fortvivlet, og jeg har ladet hende kysse og klappe mig saa meget hun vilde. Jeg har endogsaa prøvet paa selv at gjøre det samme med hende — Du kan tænke Dig, med hvilke Følelser jeg gjorde det! Jeg skammede mig over, hvad jeg selv gjorde, og undertiden var det mig, som om jeg kyssede et Lig. Somme Tider syntes jeg ogsaa, at jeg bragte et virkeligt Offer og var stolt af det, men

som oftest havde jeg en Følelse af at begaa en Forbrydelse og blev næsten bange for mig selv. — Ja, jeg har lidt forfærdelig, og alt til ingen Nytte! Jeg kan ikke sove om Natten, fordi jeg véd, at hun ligger uden for min Dør, og jeg venter hvert Øjeblik at se hendes Ansigt komme til Syne bag Ruden og stirre paa mig med sine store, ubevægelige Øjne. Stundom tror jeg at høre hendes Trin paa Trappen og farer op af Sengen, stundom synes jeg at høre hendes Latter nede paa Torvet — aa, den Latter kan bringe En til Fortvivlelse! — men jeg har ikke Mod til at gaa hen og se ud ad Vinduet. Jeg læser og skriver, men jeg kan ikke faa hende ud af Tankerne, og jeg er altid urolig og ængstelig. Jeg spørger mig selv, naar det skal ende og hvordan det skal ende, men jeg tør ikke engang svare mig selv paa Spørgsmaalet! — Sig mig, tror Du ikke, jeg gaar fra Forstanden? — Aa, det er ikke til at holde ud!"

Doktoren var bleven bevæget; han vidste ikke, hvad han i Øjeblikket skulde svare, men indskrænkede sig til at klappe Lieutenanten paa Skuldrene. Denne saa' pludselig op, og noget, der lignede et Smil, opklarede hans Ansigt. „Naa?" sagde Doktoren spørgende.

„Hvis hun nu kom sig! Hvis hun blev,

som hun en Gang har været, hvis hendes Blik mistede det underlig fremmede, og hun aldrig mere lo paa denne skrækkelige Maade, og hun saa en Dag kom og sagde til mig: „Jeg takker Dig, min Velgjører! Du har givet mig mere end Livet, Dig elsker jeg!“ Og hvis hun saa samtidig græd! — Aa, at kunne se hende græde og høre hende tale naturlig, se hende være som andre Piger! Se hende gaa i Kirke og bede, se hende rødme, og se hende ligesom begynde Livet forfra! — Og naar det saa virkelig var mig, alt dette skyldtes! Jeg maatte jo blive hovmodig, og forekomme mig selv som en Gud, der ogsaa havde kunnet skabe noget! — Nej, jeg vilde ikke blive hovmodig! Jeg vilde kun leve et dobbelt Liv, jeg vilde ogsaa leve i hende, jeg vilde tro, at Forsynet selv havde sendt mig hende og jeg vilde føre hende frem for min Moder som en Guds Engel fra Himlen! — Aa, jeg blev gal af Glæde!“

Lieutenanten holdt Haanden for Øjnene. Nede paa Torvet hørtes i det samme en Stemme, der sagde: „Du, min elskede!“ Lieutenanten saa' op og sagde til Doktoren: „Gjør mig den Tjeneste at lade mig være alene!“

Doktoren rejste sig, sagde venlig Farvel og gik.

Lieutenanten blev et Ojeblik staaende midt i Værelset men gik saa hen til Vinduet, lukkede det op og saa' ud. Det var en klar, blikstille Aften. Nedenfor udbredte Byen sig med sine menneskétomme Gader og Havnen, Strandbredden laa saa fuldt belyst af Maaneskinnet, at man til Trods for Afstanden vilde kunne have set enhver Skikkelse der nede lige saa tydelig som midt paa Dagen, saa kom Havet, blankt og ubevægeligt som var det overtrukket med Olie, og bag det Siciliens fjærne Bjærge, der fortonede saa bestemt, som om de kun laa faa Mil borte.

„Kunde man nu endda nyde al den Skjonhed!“ tænkte Officeren, men Carmela sad uden for Gadedoren.

„Carmela!“ sagde han.

„Ja, min Ven!“

„Hvad bestiller Du?“

„Hvad jeg bestiller! — Det véd du jo nok: jeg venter paa, at Du skal lade mig komme op til Dig — for Du vil da vel have mig op?“

„Ja, kom blot, saa skal jeg lukke op!“

Carmela slog Hænderne sammen af Glæde og hoppede omkring.

Doren aabnedes, og Lieutenanten viste sig med et tændt Lys i Haanden. Carmela gik ind, tog Lyset fra ham og gik i Forvejen op ad

Trappen. „Kom min Ven, skynd Dig at komme, hører Du! Ræk mig din Haand!“ Og hun førte ham op ad Trappen og ind i Stuen.

Lieutenanten satte sig, og med en næsten overmenneskelig Taalmodighed begyndte han at gjentage alle Experimenterne fra de foregaaende Dage og fandt paa nye; han lod som om han afvexlende betoges af Kjærlighed, Had, Vrede og Fortvivlelse, men alt til ingen Nytte. Hun saa' ufravendt paa ham og hørte opmærksomt efter, men naar han tav, lo hun højt og sagde: „Hvad er der i Vejen med Dig!“ hvorpaa hun saa igjen overvældede ham med Kys og Kjærtegn.

— „Carmela!“

„Ja, hvad vil Du nu?“

Han betydede hende, at hun skulde sætte sig tæt hen til ham; det gjorde hun, slyngede Armene om hans Hals, kyssede ham lidenskabelig og sagde: „Aa, Du kjære, hvor jeg holder af Dig!“ Han lagde Armen om hendes Liv, men pludselig sprang hun op og sagde med et Udtryk af Mishag:

„Hvad er det, Du gjør!“

Lieutenanten fik nyt Haab og betragtede hende opmærksomt.

Carmela tænkte sig om, eller saa' i alt Fald

ud som om hun gjorde det, men et Ojeblik efter smilte hun paa en ejendommelig Maade og sagde: „Vi er vel gift, er vi ikke?“

Inden Lieutenanten var kommen paa det rene med, hvad han skulde svare, fik Carmela Oje paa en hoj sort Hat, der hang paa Væggen, gav sig til at le himmelhojt, tog den paa og dansede op og ned ad Gulvet.

„Carmela, dog!“ sagde han bedrovet, men hun blev ved.

„Carmela!“ raabte han og styrtede hen imod hende.

Hun blev forskrækket og lob ned ad Trappen; et Ojeblik efter horte han hende danse og le nede paa Torvet.

Lieutenanten saa' ud ad Vinduet og kastede sig derpaa aldeles fortvivlet i en Lænestol.

VIII.

Næste Morgen gik Lieutenanten hen til Doktoren. Denne var strax paa det rene med, at han kom for at faa et godt Raad eller i alt Fald nogen Trost, og fik ham derfor til at sætte sig ned og begyndte en Samtale med ham. Men Lieutenanten horte ikke efter, hvad Doktoren sagde, og syntes helt optagen af sine egne Tanker.

Pludselig sprang han op og udbrod: „At jeg dog ikke har tænkt paa det før!“ satte sig ved Skrivebordet og skrev som det gjaldt Livet. Da han var færdig, læste han følgende Brev højt for sin Ven:

„Hr. Lieutenant!

For at gaa lige til Sagen, som vi militære jo pleje, vil jeg begynde med at sige, at jeg nu i sex Uger har kommanderet Detachementet her i ***, saaledes som De gjorde for tre Aar siden i Maanederne Juli, August og September. Her har jeg truffet en Pige paa mellem atten og tyve Aar, der hedder Carmela; hun har i to Aar været afsindig, og man siger, at hun er gaaet fra Forstanden af Kjærlighed til Dem. Hvilken Begivenhed der har givet Anledning til Sindssygdommen, og hvorledes denne ytrer sig, maa De vel vide, da jeg hører, at man her ovre fra har skrevet til Dem om det. Jeg har strax fra Begyndelsen af faaet en høj Grad af Medlidenhed med denne Piges Skæbne og har anvendt alle optænkelige Midler for igjen at bringe hende til Fornuft: jeg gaar klædt som De gik, jeg har lært at synge de samme Sange, som De sang, jeg har lagt mig de samme Vaner til, som jeg

har hort, De havde, jeg har givet det Udseende af, at jeg elskede hende, jeg har talt om Dem og givet mig ud for Dem, men alt forgjæves. De vil vanskelig kunne forstaa, hvilken Sorg det har været mig efterhaanden at se alle mine Forhaabninger glippe; jeg har nu kun ét Middel tilbage, og om jeg skal kunne forsoge det, beror paa Dem. Nægt mig ikke deres Hjælp, De vil kunne gjore en god Gjerning! — Et af de Midler, hvorved man sikrest kan paavirke sindssyge, siges at være det, saa nojagtig som muligt og med Bibeholdelse af alle Enkeltheder, at gjenkalde i deres Erindring den Begivenhed, den Katastrofe, der gik forud for Sygdommen, selv om denne Katastrofe maaske i Virkeligheden ikke er den direkte Aarsag til Sygdommen. Jeg har derfor tænkt, at en Gjentagelse af Deres Afsked fra Carmela muligvis kunde gjore Indtryk paa hende, men skjont jeg har sogt at skaffe mig Oplysninger om de nærmere Omstændigheder her paa Stedet, har jeg dog ikke kunnet erfare andet, end at De rejste om Aftenen og i Forvejen havde spist hjemme hos Dem selv sammen med Borgermesteren, Gendarmerichefen og et Par andre; andet véd man ikke eller man kan i alt Fald

ikke huske mere. — Nu beder jeg da Dem om at vise mig en Tjeneste, der kun kan koste Dem lidt men maaske blive til Velsignelse for en anden: skriv til mig og fortæl mig alt, hvad De kan huske; sig mig, hvem der var til Stede, hvad de talte om, kort sagt alle, selv de ubetydeligste, Enkeltheder. Og meddel mig fremfor alt paa Minuten, naar de enkelte Smaabegivenheder, De erindrer, ere gaaede for sig; jeg vil være Dem taknemmelig derfor et Liv igjennem.

Jeg skal ikke trætte Dem længere. Jeg stoler paa deres Ridderlighed og deres gode Hjærte, bringer Dem paa Forhaand min hjærteligste Tak og tegner mig som deres Kammerat —"

„Naa, hvad siger Du til det?"

„Véd Du, hvad han hedder, og ved hvilket Regiment han staar?"

„Ja, det véd Borgermesteren."

„Men tror Du, han vil svare?"

„Ja, det er jeg sikker paa!"

— Og han svarede. Han svarede med et Brev paa otte Sider, i hvilket der meddeltes alle de forlangte Oplysninger, men hvori der ikke forekom en Linje, som havde Hentydning til hans

egen tidligere Kjærlighed, ja, han viste ikke engang noget, der kunde udtydes som Medlidenhed med Carmela. Det var imidlertid aabenbart, at han alligevel maatte have følt sin Brøde netop meget stærkt, thi var det ikke Tilfældet, vilde han i det mindste have hyklet Anger og Medlidenhed; han vilde have skrevet: „Jeg haaber o. s. v.“, men der var ikke Spor af noget saadant, han endte med at skrive: „Damperen gik Klokken halv et om Natten“, og saa kom hans Underskrift.

IX.

„Jo“, sagde Doktoren efter at have læst det Brev, der var kommet, „saa kan jeg nok forstaa, at ingen af de mange, der var til Stede ved hint Aftensmaaltid, har kunnet fortælle noget om det. De havde drukket for tæt!“

Samme Dag gav de to Venner sig til at træffe de nødvendige Forberedelser til den afgjørende Prøve. De gik til Borgermesteren, Dommeren, Skatteopkræveren, Gendarmerichefen og alle de andre, til hvem de stod i det venskabeligste Forhold, og da Doktoren talte fra et videnskabeligt Synspunkt og Lieutenanten ud af sit fulde Hjærte, lykkedes det virkelig omsider

at faa dem alle til at forstaa, hvorom det drejede sig, og at faa hver enkelt til at love at spille den ham tildelte Rolle.

„Gud ske Lov, vi fik det fra Haanden!" sagde Lieutenanten, da de gik ud fra Skatteopkræveren, som var den sidste, de henvendte sig til. „Nu er vi da over det værste!"

Saa sendte de Bud efter Carmelas Moder, og hende gik det forholdsvis let med at sætte ind i Sagen.

Carmela havde ikke været rask i et Par Dage og næsten bestandig holdt sig hjemme. Doktoren og Lieutenanten gik ud for at tale med hende og fandt hende uden for Huset med Ryggen mod Muren. Da hun fik Øje paa dem, rejste hun sig og gik, lidt langsommere end ellers, hen til Lieutenanten, begyndte at kjærtegne ham og sagde med sagte Stemme de samme Ord som altid.

„Carmela", sagde han, „jeg har en Nyhed at meddele Dig!"

„En Nyhed!" gjentog hun blidt og klappede Lieutenanten paa Kinden.

„Ja, jeg skal rejse i Morgen!"

„Jeg skal rejse i Morgen?"

„Nej, jeg skal rejse fra Dig. Jeg maa forlade Byen og tage afsted med alle Soldaterne.

Jeg skal om Bord paa Skibet og sejle langt, langt bort."

„Langt, langt bort!" gjentog hun og saa' i den Retning, som han viste med Haanden. Hun tænkte sig et Øjeblik om og sagde saa ligegyldig: „Med Dampskibet, — det, der ryger?" hvorpaa hun igjen sogte at faa Lov til at kjærtegne ham.

„Det hjælper heller ikke!" tænkte Lieutenanten, men Doktoren sagde: „Du maa gjentage det mange Gange for hende, men det er maaske bedst at vente til siden."

Saa gik de efter at have maattet tale haardt til Carmela for at forhindre hende fra at folge med.

— Det skæbnesvangre Aftensmaaltid var bestemt til næste Dag, og som sædvanlig kom Carmela samme Aften og satte sig uden for Officerens Bolig. Han lod hende strax fore ind i Stuen, og efter Ordre havde Oppasseren her ordnet alt saaledes, som om Afrejsen virkelig var nær forestaaende: der laa Klæder og Linned rundt omkring paa Bordet og Stolene, og midt paa Gulvet stod to Kufferter, som Oppasseren begyndte at pakke.

Da Carmela saa' disse Tilberedelser, lod hun noget overrasket, saa' paa Lieutenanten og smilte.

„Læg min Frakke ned i Kufferten!“ sagde denne.

Carmela saa' sig omkring og rynkede Panden, noget, hun ellers ikke plejede; Lieutenanten lagde med Glæde Mærke til det.

„Jeg skal bort, langt bort“, sagde han; „jeg rejser med Dampskibet.“

„Med Dampskibet?“

„Ja, i Morgen Aften.“

„I Morgen Aften?“ gjentog hun sporgende og rorte ved Guitaren, der laa paa en Stol, saa Strængene klirrede.

„Er Du ikke bedrovet over, at jeg rejser, og at Du aldrig mere faar mig at se?“

Hun saa' ham fast ind i Ojnene, men slog strax Blikket ned og syntes at tænke over Sporgsmaalet. Han sagde forelobig ikke mere, men talte sagte til Oppasseren og hjalp ham med at pakke ind.

Hun stod og saa' paa ham uden at rore sig; da der var gaaet nogen Tid, sagde han:

„Nu maa Du gaa hjem, Carmela, nu har Du været her længe nok!“

Han tog hende ved Armen og skød hende lempelig ud ad Doren; hun vendte sig om og vilde tage ham om Halsen, men han afværgede det og sagde:

„Nej, lad være! Jeg vil ikke have det!“

Hun stampede et Par Gange i Gulvet og sukkede, men strakte saa paa ny Armene ud og klappede ham adspredt paa Kinden, hvorefter hun ganske stille gik ned ad Trappen, uden at le og uden at vende sig om; hendes Ansigt manglede paa en underlig Maade Udtryk: det var som hun paa én Gang tænkte paa hundrede Ting og dog ikke tænkte paa noget.

„Er det nu et godt Tegn?“ tænkte Lieutenanten. „Gud give, det var det!“

— Næste Dag gik han ikke ud og vilde ikke engang se Carmela, skjønt han vidste, hun sad udenfor; han var alt for optagen af Forberedelserne til om Aftenen. Hans Lejlighed bestod af to Værelser og et Køkken; Dagligstuen laa ved Siden af Indgangsdøren og vendte, ligesom Sovekammeret, ud til Torvet. I Dagligstuen skulde der dækkes, og Gjæstgiveren ved Siden af laante ham et stort Spisebord ligesom han ogsaa selv lavede Mad for ham og dækkede Bordet, ganske som han havde gjort for tre Aar siden.

Hen ad Klokken ni om Aftenen kom Doktoren; han var den første. „Hun er der nede“, sagde han, „og hun beklagede sig over, at hun slet ikke havde set Dig. Jeg spurgte, hvordan

hun havde det, men hun saa' kun paa mig og sagde: „Dampskibet!“ og lo ikke som hun plejer. — Ja, det er ikke godt at vide, hvad der foregaar i hendes Hjærne, det véd kun Gud! — Naa, lad os nu tænke paa Anretningen!“

De to Venner talte nu sammen om, hvordan man bedst skulde sætte det alvorlige Drama i Scene, og da de havde truffen Aftale om alt, sagde Doktoren: „Naar nu blot alle de andre kan deres Rolle!“

Lidt for ti hørtes Fodtrin og forskjellige Stemmer udenfor. „Det er dem!“ sagde Lieutenanten og saa' ud ad Vinduet. „Ja, dér har vi dem!“

Oppasseren gik ud for at lukke op, mens Doktoren tændte Lysene.

„Aa, hvor mit Hjærte banker!“ sagde Lieutenanten.

„Frisk Mod!“ svarede Doktoren og slog ham paa Skulderen.

Man hørte i det samme Carmela sige: „Jeg vil ogsaa med Dampskibet!“ og klappe i Hænderne.

„Hører Du!“ hviskede Doktoren. „Der begynder dog at vaagne en Tanke hos hende, og det er i alt Fald et godt Tegn! — Der er de fremmede!“

Døren aabnedes, og ind traadte smilende og bukkende Borgermesteren, Dommeren og alle de andre Stamgjæster fra Kaféen. Mens Lieutenanten hilste paa sine Gæster, hviskede Doktoren noget til Oppasseren, der stod henne i en Krog, hvorpaa denne forsvandt. Et Øjeblik efter kom han tilbage med Carmela, som uden at nogen lagde Mærke dertil, listede sig ind i den anden Stue paa Taaspidserne.

„Vær saa god at tage Plads!" sagde Lieutenanten.

Alle satte sig, og den stærke Skraben af de mange Stole i Forbindelse med de velbehagelige „Aa!" som Folk, der sætte Pris paa at leve godt, instinktmæssig komme frem med, naar de gaa til Bords, bevirkede, at man ikke hørte noget til Oppasserens Forsøg paa at holde Carmela tilbage. „Jeg har ikke set ham hele Dagen!" sagde hun og prøvede paa at gaa ind i Stuen, men Oppasseren holdt paa hende og fik hende til at sætte sig paa en Stol bag Døren, som han lukkede saa meget paa Klem, at hun kunde se ind i den anden Stue. Der var stadig ingen, der lagde Mærke til hende, og hun rørte sig heller ikke af Pletten.

Knive og Gafler raslede paa Tallerkenerne, Glas klirrede, og snart havde Samtalen naaet det

Punkt, da den ene søger at overdøve den anden; alle, undtagen Lieutenanten og Doktoren, havde en fortræffelig Appetit og drak tappert. Man begyndte med at rose den glimrende Disciplin, der udmærkede Detachementet, og de mange gode Egenskaber, som baade Underofficerer og menige var i Besiddelse af, saa gik man over til at berømme den delikate Mad og den udsøgte Vin, derpaa talte man om Vejret — det var en dejlig Aften — og om den forestaaende Rejse, som man haabede maatte blive behagelig; saa politiserede man lidt, kom igjen tilbage til Militæret og Afrejsen, og stadig talte man højere og lo mere, og Glassene tømtes saa hyppig, at Gjæsternes Ansigter begyndte at gløde og Øjnene at straale, Stemmen slog Klik en Gang imellem, og der var ikke altid Mening i, hvad der blev sagt. Uden selv at vide af det spillede alle deres Rolle fortræffelig, skjønt de efterhaanden glemte, hvad de egentlig var kommen for, men Lieutenanten blev, alt som Tiden gik, mere og mere nervøs, og hans Spænding var meget kjendelig i det ydre; det var der imidlertid ingen, der saa' uden Doktoren, som af og til vexlede et Par Ord med ham og for Resten holdt Øje med Carmela. Hun sad stadig bag Døren og kigede ind

uden at røre sig: Oppasseren havde valgt det rette Øjeblik til at forsvinde.

Et Par Soldater kom lidt efter ind, tog Kufferterne paa Nakken og gik; Carmela fulgte enhver af deres Bevægelser med Øjnene, men da de var borte, henvendte hun atter sin Opmærksomhed paa, hvad der foregik ved Bordet.

Doktoren hviskede noget til Borgermesteren, hvorpaa denne rejste sig og sagde: „Lad os tømme et Glas for vor elskværdige Lieutenant, der er Chef for det Detachement, som nu forlader os, men som bestandig vil leve i vor taknemmelige Erindring, det Detachement, der er Chef for — nej! —“

Borgermesteren gjorde en Pavse men sluttede saa resolut sin Tale med at sige:

„Hr. Lieutenanten længe leve!“

Alle rejste sig, klinkede og spildte paa Bordet mens de istemte det udbragte Leve, hvorpaa Borgermesteren satte sig tungt ned i Stolen.

Der blev endnu holdt et Par Taler af lignende Art, saa gav man sig igjen til at politisere og snakke om Vejret.

„Aa, lad os faa en Sang!“ sagde Doktoren til Skatteopkræveren.

Denne undskyldte sig først, men da han havde ladet sig nøde en Tid, tog han Guitaren

og sang et Par Viser, uden at dette for Resten lagde noget Baand paa den almindelige Konversation.

„Nu skal jeg synge en Sang!“ sagde Lieutenanten, gjorde et Par Greb paa Guitaren og rejste sig. Han var ligbleg og hans Hænder rystede, men ikke desto mindre sang han med en næsten uimodstaaelig Inderlighed:

„Carmela, naar i dit Øje
Kun jeg har Lov at se ind,
Sænker sig Fred i mit Hjærte,
Svinder al Sorg af mit Sind!“

Carmela lyttede opmærksomt til og rynkede Brynene, som om hun var falden i dybe Tanker.

„Bravo, bravo! De synger jo guddommelig!“ raabte Gjæsterne i Kor, og Lieutenanten fortsatte:

„Kommer min sidste Time,
Kunde jeg da i dit Skjød
Lægge mit Hoved til Hvile,
Var det en salig Død!“

„Bravo, bravo!“ raabte man igjen, og Lieutenanten satte sig overvældet af Bevægelse; Carmela rørte sig ikke men saa' ufravendt paa ham, Doktoren holdt, uden at nogen mærkede det, stadig Øje med hende.

„Stille!“ sagde Lieutenanten og aabnede Vinduet. „Hvad er det!“

Nede paa Torvet hørtes en lystig Musik af Fløjter og Violiner og en Mumlen af mange Stemmer: det var de ti, tolv Musikanter, der var i Byen, ledsagede af en Mængde Mennesker, der troede, at Soldaterne virkelig skulde afsted.

Carmela bevægede sig og vendte sig halvt om mod Vinduet, og der kom Liv i hendes Ansigt, idet hun aabenbart paa samme Tid vilde høre efter Musiken og dog ikke gaa glip af, hvad der foregik ved Bordet.

Nede paa Torvet gav Folk sig til at klappe i Hænderne, da Musiken hørte op — det havde de ogsaa gjort for tre Aar siden!

Nu kom Oppasseren ind og meldte med høj Røst: „Hr. Lieutenant, Baaden er klar!"

Lieutenanten rejste sig og sagde: „Naa, saa maa man nok bryde op!"

Gjæsterne samlede sig om deres Vært, Carmela rejste sig, flyttede Stolen uden at gjøre Støj og vedblev at stirre paa Lieutenanten.

I det samme kom hendes Moder ubemærket ind til hende, kyssede hende og sagde: „Nu maa Du ikke være bedrøvet, han kommer jo igjen om to Maaneder!"

Carmela saa' et Øjeblik paa Moderen men viklede sig saa ud af hendes Favn og fæstede atter Blikket paa Lieutenanten.

Det tog Tid, inden alle Gjæsterne fik denne trykket i Haanden og fik sagt Farvel og Tak, men omsider blev man dog færdig, og Lieutenanten spændte Sablen om Livet og tog Felthuen paa.

Carmela havde imens lukket Døren helt op og var gaaet et Par Skridt frem; hun saa' med opspilede Øjne fra den ene til den anden, holdt sig med begge Hænder for Panden, strøg Haaret tilbage og skjælvede over hele Legemet.

Musiken spillede atter op nede paa Torvet, og Folk klappede.

„Ja, lad os saa komme afsted!“ sagde Lieutenanten.

Da lød der et hvinende, alt overdøvende Skrig fra Carmela. Hun styrtede hen imod ham, klyngede sig til ham med næsten overmenneskelig Kraft, kyssede ham — paa Munden, paa Kinden, hvor hun kunde komme til — knugede ham til sig og vilde ikke slippe, ret som en Moder, der har udrevet sin Søn af Bølgernes Favn og ikke tør løsne sit Tag af Frygt for, at de atter skulle gribe ham. Et Øjeblik efter laa hun bevidstløs for hans Fødder. Hun var reddet!

Lieutenanten kastede sig i Doktorens Arme, og Moderen bøjede sig over Datteren og vædede hendes Ansigt med sine Taarer. Alle de tilstede-

værende var dybt rørte; nede paa Torvet spillede Musiken.

X.

Fire Maaneder senere standsede Damperen fra Tunis som sædvanligt uden for den lille Bys Havn og satte efter et kort Ophold Kurs mod Siciliens Kyst. Det var en dejlig September Aften; det var saa lyst som midt om Dagen, og Havfladen var saa blikstille, at Damperen ikke syntes at bevæge sig. Næsten alle Passagererne var oppe paa Skansen og nød i Tavshed Synet af den klare Himmel og det maanebelyste Hav.

Henne ved Rælingen med Blikket vendt mod den svindende Ø stod et ungt Par; han havde lagt Armen om hendes Liv, og de bøjede sig saa tæt ind til hinanden, at deres Kinder mødtes.

De stod længe tavse, men omsider løftede hun sit Hoved, saa' paa ham og hviskede:

„Det falder mig dog haardt at forlade mit Hjem, hvor jeg har gaaet saa meget igjennem, og hvor jeg første Gang saa' Dig!"

Hun lænede sit Hoved paa hans Skulder, og han svarede:

„Men vi kommer nok en Gang igjen!"

„Skal vi saa gaa hen til dit gamle Hus?"

„Ja, det skal vi!"

„Og saa vil vi om Aftenen sætte os ved det Vindue, hvorfra Du kaldte paa mig, og tale om gamle Dage! Og Du vil spille paa Guitaren for mig og synge den Sang, Du véd nok! Ikke sandt?"

„Jo, jo, saa tit Du vil!"

„Aa, syng den nu — ganske sagte!"

Han bøjede sig tæt ind til hende og nynnede:

„Carmela, naar i dit Oje
Kun jeg faar Lov at se ind" —

men længere kom han ikke, for Carmela tog ham om Halsen, skjulte sit Ansigt ved hans Bryst og brast i Graad.

„Du, lille Stakkel!" sagde han og trykkede hende til sig. „Her skal din Plads altid være!"

Hun saa' op, saa' omkring sig og saa' paa ham; saa hviskede hun: „Det maa jo være en Drom alt sammen!"

Men han svarede: „Nej, Carmela, Du er vaagnet!"

—— ⁂ ——

Invaliden.



Naar man om Aftenen efter Solnedgang er ude paa aaben Mark, overfaldes man undertiden af en ubestemt Frygt eller i alt Fald af en vis Vemod, som er noget i Slægt med den Følelse af Forladthed, der griber Børn, som er gaaede hjemme fra og er løbne ad Vej og Sti, fra Mark til Mark, bestandig længere bort, og saa pludselig blive klar over, at de er ganske alene; de sé sig omkring, og alt er mørkt og øde, de se tilbage, men kan ikke engang opdage Sporene af deres egne Fodtrin, og løfte de Blikket mod Himlen, saa er ogsaa den mørk, Solen er jo forlængst nede. „Nu sidder Moder og venter paa mig! Hvad har jeg dog gjort!“ sige de og staa raadvilde med bankende Hjærter og Graaden i Halsen.

Af lignende Art er den Følelse, som lidt efter lidt paakommer En ude under aaben Himmel noget efter Solnedgang, naar Farverne dæmpes og smelte sammen, og de fjærne Bjærgtoppe kun synes en smal, matgylden Stribe af Himlen, oven over hvilken Stjærnerne begynde at tindre. Der

er en egen Vemod over denne Stund, og den forøges kun ved Froernes ensformige Kvækken og ved det fjærne Hundeglam, som af og til høres og for et Øjeblik bryder den dybe, alvorsfulde Stilhed, hvori Egnen hviler.

Gaar man paa denne Tid af Døgnet ene hen ad en ensom Vej, der fører ind til Byen, uden at se noget levende Væsen og uden at høre andet end Hundenes Gøen, som efterhaanden bliver noget trættende, saa ender det let med, at man bliver uhyggelig til Mode. Man gaar forsigtig forbi Haverne for ikke at vække en eller anden Køter indenfor, men efter at man lykkelig og vel er kommen forbi, lyder den forbandede Gøen bag ved En, og uden at vende sig om synes man dog tydelig at kunne se et stort, arrigt Bæst nærme sig. Man gaar midt ud paa Vejen uden at bryde sig om Støvet, blot for at være saa langt som muligt borte fra Hegnene paa Siderne, men saa hører man bag ved sig Lyden af Skridt eller af Fodgængere, der tale sammen; man vil ikke vende sig om for ikke at lade bange, men man skeler dog halvt bag ud og giver det Udseende af, at man kun lader Blikket strejfe hen over Markerne. Hvor føler man sig saa ikke tryg, naar man pludselig i Afstand ser to Mænd til Hest i sorte, vide Kapper og med trekantet

Hat langsomt nærme sig! Man gaar gjærne helt hen til Groftekanten for at lade dem passere og moder med Glæde og fuldstændig Sindsro deres skarpe, inkvisitoriske Blik. Endelig naaer man da Byens Port: dèr er jo Lygterne i den nærmeste Gade! „Gudskelov, vi kom saa vidt!" tænker man og visker Stovet af Stovlerne med sit Lommetørklæde. „Nu er vi da hjemme!"

Den, som paa denne Tid passerer forbi Porten til en Kirkegaard, falder ikke paa at staa stille; selv om han føler sig nok saa hojt hævet over Borns og Almuesfolks Overtro, vender han dog helst Ansigtet til den anden Side og skynder sig bort. Børn bliver bange for Lyden af deres egne Skridt, naar de i Skumringen komme i Nærheden af et af de mange Smaakapeller, der ligge rundt omkring ved Markvejene, og som de jo ellers kjende saa godt; men nu, da det mørknes, klinger Gjenlyden af deres Fodtrin saa underlig hult inde fra den snævre Hvælving.

Landliggerne staa ude paa Terrassen foran deres Sommerbolig, stotte sig til Rækværket og betages af den Vemod, der folger i den frembrydende Nats Spor; de større Drenge tælle Lysene, som efterhaanden tændes nede i Landsbyen, eller sporge deres Moder om Navnene paa Stjærnerne og om hun tror, der bo Mennesker

der oppe ligesom her paa Jorden; de mindre Born sidde i en Klump med Armen om Stoleryggen og Hovedet stottet paa den, stirre ud mod de fjærne Bjærge og falde i Tanker. Men de tænke ikke paa Bjærgene: de er trykkede af Ensomheden og af den dybe Stilhed, og skjont de jo sidde midt i Familiens Skjod, fole de sig dog ligesom forladte, de savne noget, og deres Tanke søger uvilkaarlig til Byen, søger alle de gamle, men næsten glemte Ansigter, som de har efterladt der inde; de glæde sig til at skulle fortælle Kammeraterne alt, hvad de har oplevet i Sommerens Lob, tælle Dagene til Hjemrejsen og nyde paa Forhaand Gjensynets Stund.

— Ja, en Aften paa Landet har altid noget vemodsfuldt ved sig! Selv om man sidder ved sin elskedes Side og nyder Kjærlighedens hojeste Lykke: der glide dog morke Skygger forbi Ens Blik, og man taler alvorlig og med dæmpet Rost.

— En Aftenstund, det var en af de forste Dage i Maj 1866, saas en ung Pige og en Soldat talende sagte sammen ude paa en ensom Markvej, uden for et af de almindelige smaa Kapeller, hvor et Madonnabillede hænger i Baggrunden af en Nische. Hun sad paa en stor Sten

med Ryggen op til det ene Hjørne af Kapellet; Albuerne støttede hun paa sine Knæ og Hovedet i Hænderne. Han stod op ved Siden af hende med Skuldrene imod Muren og med Armene over Kors; han bar Felthue og Kappe, og ved hans Fødder laa en Ransel. Pigen saa' bedrøvet og træt ud; det svage Skjær fra Lampen foran Madonnabilledet gav hendes Ansigt, der var halv skjult mellem Hænderne, en let Rødme men viste tillige de forgrædte Øjne. Soldaten, der hverken havde Gehæng eller Vaaben, saa' ud til at være permitteret; det var han ogsaa for saa vidt, men han hørte til de Aargange, som var blevne indkaldte den 28 April og som senest syv Dage efter skulde melde sig hos Pladskommandanten i vedkommende Distrikt, saa at han altsaa allerede næste Dag skulde møde i den nærmeste By, der laa en halv Snes Miglier borte.

At dømme efter hans og hendes Stilling og Udtryk og efter de lange Pavser, som fulgte ovenpaa de faa Ord, der vexledes, syntes det, som om de havde været længe sammen. Ikke et levende Væsen var at øjne nær eller fjærn, og Dødsstilhed hvilede over hele Egnen; kun hørtes der med Minuters Mellemrum en forvirret Blanding af fjærne Stemmer, der kom fra et Hus langt borte ved Foden af en Høj, hvorfra der

ogsaa af og til saas Lys: det var Karlé, der vendte hjem fra Marken, satte Koerne i Stald og talte hojt inde i Laden. Paa en Gang rettede Soldaten sig op fra Muren, lagde begge Hænder paa Skuldrene af Pigen, der samtidig rejste sig op, og sagde, halv frygtsomt, som om han var bange for at bedrøve hende: „Det er sent, Gigia; det er nok paa Tiden, at jeg kommer afsted. Jeg skal være i Byen i god Tid i Morgen, og det er en lang Vej, véd Du."

Han tav og saa' hende ind i Ojnene; hun gjorde det samme, lagde sine Hænder paa hans Skuldre, bojede Hovedet og brast i Graad.

„Naa, frisk Mod, Gigia!" sagde han. „Jeg kommer nok snart hjem igjen!"

„Kommer hjem igjen!" sagde hun og lettede for et Ojeblik sit Hoved. „Ja, hvem véd det!"

Der fulgte et Øjebliks Tavshed, saa sagde Soldaten: „Naa, Farvel, Gigia!" Han lagde Hænderne om hendes Hoved, løftede det op, kyssede hende paa Panden og bukkede sig ned efter Ranselen; den fik han paa Ryggen, spændte Remmene, gav Pigen Haanden og gjorde Mine til at gaa. Hun, der imens havde staaet med Forklædet for Øjnene, lod det nu falde, greb Soldatens Haand med begge sine og sagde, for

at forhale Afskeden et Ojeblik endnu: „Du skriver da, hver Dag!“

„Hver Dag! Nej, min Ven, det kan jeg ikke!“ sagde han kjærlig.

„Hvorfor ikke?“

„Naar jeg nu marscherer hele Dagen!“

„Aa, ja, det er sandt“, svarede hun og saa' ned. „Men naar Du har været i Slag, saa maa Du endelig skrive, at Du har det godt!“

Under andre Omstændigheder vilde han formodentlig have smilet over dette naive Forlangende, men nu følte han sig saa betagen deraf, at han indsaa, det var nødvendigt at gaa uden at sige mere. Han omfavnede hende, kyssede hende og gik.

„Nej, Du maa ikke gaa!“ raabte hun fortvivlet og løb et Par Skridt efter ham. „Jeg har noget at sige Dig!“

Men han blev ved at gaa og vendte sig ikke om. Hun standsede, holdt Haanden for Øjnene og blev et Øjeblik staaende ubevægelig midt paa Vejen; saa gik hun tilbage til Kapellet, sank paa Knæ foran det og hulkede som et Barn.

Soldaten gik stadig videre uden at vende sig om, men da han naaede det Sted, hvor Vejen delte sig i to, stod han stille og saa' sig, efter

et Ojebliks Betænkning, om. I det samme drejede ogsaa hun Hovedet, fik Oje paa ham og sprang op, men saa forsvandt han, han var gaaet ned ad den stejle Vej gjennem Dalen, som forte til Byen.

— Det var i Begyndelsen af Maj, han kom til Regimentet; næsten hver Dag skrev han hjem, og næsten hver Dag fik han Brev enten fra Forældrene eller fra sin Kjæreste, men det var altid hende, der havde skrevet det.

Saa kom Kampen den 24 Juni. Nu gik der to Uger, uden at de der hjemme fik en Linje fra ham, og de gik naturligvis i den storste Angst. Men en skjonne Dag kom der da endelig Brev, det var en Fest! De aabnede det med skjælvende Hænder — det var ikke hans Haand! Da de fik det læst, fortog Skrækken sig dog noget, for han skrev, at han kun havde faaet et ganske let Saar i Haanden, og at det vilde være lægt om et Par Dage; han kunde godt have været oppe allerede, hvis han ikke havde faaet lidt Feber som Folge af Blodtabet, men der var ingen Ting at være urolig for; de skulde blot ikke bryde sig om, at han ikke skrev selv, men det var den hojre Haand, der var ramt, og det gjorde ondt at holde paa Pennen, skjont det hele ikke havde noget at sige.

Efterhaanden blev hans nærmeste helt beroligede; en Uge efter fik de et Brev skrevet af ham selv med Underretning om, at han igjen var kommen tilbage til Regimentet, og naar hans Uheld omtaltes, var det kun for at udtale, at man maatte være taknemmelig for, at det var gaaet saa godt.

Ja, dersom det var gaaet, som de troede, saa havde de visselig haft Grund til at være glade og taknemmelige, men de kjendte ikke Sandheden: en hundrede Skridt fra Fjenden var han bleven ramt i Benet af en Geværkugle, der havde knust baade Skinnebenet og Læggebenet, og paa Hospitalet havde man maattet amputere ham lidt neden for Knæet.

En sex Uger efter gav man ham et Træben og et Par Krykker, skrev ham et Afskedspas, aabnede Hospitalsporten og sagde: „Gaa hjem, min stakkels Gut, Du har gjort din Pligt!"

Forend han begav sig paa Hjemrejsen, skrev han til sin Moder for at underrette hende om, naar de kunde vente ham hjem, men han havde ikke Mod til at fortælle sin Ulykke; han begyndte paa det den ene Gang efter den anden, men saa snart han havde skrevet et Ord, blev han bange for sig selv og stregede det ud igjen. Saa kom Brevet afsted, men nu først stod Følgerne af

hans Fortielse ham klart; han kunde slet ikke forstaa, at han ikke strax havde været paa det rene med, at det var meget bedre for alle Parter at sige Sandheden, og naar han nu forestillede sig al den Elendighed, der vilde blive hjemme, saa snart de saa' ham, hvad Forældrene vilde sige og hvor hun vilde blive ulykkelig, ja, saa var han nær ved at fortvivle.

Men Tiden gik. Han naaede den By, der laa nærmest ved hans Hjem, Aftenen forend han, efter hvad han havde skrevet til Forældrene, vilde være hjemme hos dem, og laa om Natten i et Værtshus. Tidlig næste Morgen kravlede han, hjulpen af Værten, op paa en Møllervogn, der skulde ad samme Kant som han; Krykkerne lagde han ved en Side og satte sig selv til rette oven paa et Par Melsække, Molleren sagde Hyp, og saa kjorte de.

De forste Par Timer gik Vejen nede i Dalen, og den stakkels Soldat, der ikke havde lukket et Oje om Natten for Angst og Uro, fik sig et let Blund, hyppig afbrudt af Vognens Stoden. Med ét mærkede han en friskere Luft omkring sig, han slog Ojnene op, saa', at de var ude af Dalen, oppe paa Hojderne, og nu kjendte han Vejen, Træerne og Husene: han nærmede sig Hjemmet. Hans Hjærte bankede, som om det

skulde sprænges, Bevægelsen overvældede ham, og han kastede sig næsegrus ned over Sækkene og blev længe liggende i denne Stilling.

Omsider rejste han Hovedet og saa', støttende sig paa Albuerne, frem over Hesten: dér laa Huset, hvor de ventede ham! Endnu saa' han kun noget hvidt langt borte mellem Træerne, men han syntes alligevel, at han var ganske nær ved, og at han maatte være der om et Øjeblik. Han kunde se den hele Familie for sig, hvor de stod uden for Porten og ventede paa ham, ventede paa, at han skulde komme af Vognen. — Ja, komme af Vognen, men hvordan! — Og saa syntes han, at der mellem de fjærne Stemmer lød en, som var ham kjærere end nogen anden, og han var nær ved at fortvivle og ønskede, at Huset blot var langt borte, saa langt borte i alt Fald, at han ikke kunde se det. Men Ulykken var, at det stadig kom nærmere, og det rykkede meget hurtigere frem end han — han bøjede Hovedet og lukkede Øjnene for ikke at se noget. Men det var endnu værre, for naar han efter at have holdt Øjnene lukkede nogle Øjeblikke aabnede dem igjen, saa forekom det ham, at han i Mellemtiden var kommen langt afsted, hundrede Gange længere end det i Virkeligheden var Tilfældet. Han prøvede ogsaa paa at vende Ryg-

gen til Hestene, men det gik heller ikke, fór han kunde dog ikke lade være med at vende sig om hele Tiden, og det var meget besværligt. Saa satte han sig igjen i den forrige Stilling og saa' afvexlende til begge Sider; der henne, et Stykke borte, stod en gammel Eg med kløftet Stamme og tæt Lovtag; ved Foden af den var en simpel Bænk — et Bræt, der hvilede paa to Sten — og da han først havde faaet Øje paa den, var det ham ikke muligt at se paa noget andet: han tog sig til Hovedet med den ene Haand, hans Øjne lynede, hans Kinder glødede, Erindringerne stormede ind paa ham, det var, som om han maatte sænke Hovedet under deres Vægt. Dér var det, han havde siddet en Aften med hende; Moderen havde sagt, at de ikke maatte gaa for langt bort, og hun gjorde ogsaa Indvendinger: „det var saa sent, og det gik ikke an at sidde der alene med ham", men saa var han bleven ved at bede, og Himlen havde været saa klar og Luften saa varm, at hun ikke kunde modstaa men var gaaet med. Og da de sad paa Bænken, havde de ikke vexlet mange Ord, men da han greb hendes Haand og vilde drage den til sig, gjorde hun Modstand og knyttede den i uvilkaarlig Angst over at være ene med ham, hun elskede; han

maatte løsne Fingrene den ene efter den anden, og da det endelig var lykkedes ham med den ene Haand og han begyndte paa den anden, knyttede hun igjen den første — men tilsidst opgav hun al Modstand, og han holdt begge hendes Hænder i sine. Som det saa ofte gaar, naar man ser et Sted, til hvilket man er bundet ved en kjær Erindring, glemte han i Ojeblikket alt, hvad der laa imellem hin Aften og nu, glemte Krigen, Saaret og Tabet af sit Ben; han følte sig saa fri og lykkelig, at han uvilkaarlig gjorde en Kraftanstrængelse for at rejse sig op uden at støtte paa Armene, men herved blev den halv lægte Benstump trykket saa haardt mod Træet, at han udstødte en Smertenslyd og i et Nu blev kaldt tilbage til den trøsteslose Virkelighed. Han lod sig falde næsegrus ned over Sækkene og mumlede: „Aa, Herre Gud, og saadan skal de se mig!“

Mølleren, der gik foran Vognen, vendte sig om og spurgte, om der var noget i Vejen, men Soldaten svarede kort nej og blev for Resten liggende uden at røre sig — det var ogsaa bedst for ham, thi havde han ladet Øjet glide ud over Markerne, vilde hver Plet have vakt et nyt Minde og derved en ny Sorg.

— Hjemme i det fædrene Hus ventede imidlertid Slægt og Venner, som Dagen i Forvejen havde faaet Meddelelse om hans uventede Hjemkomst, og der var alt idel Glæde. Forældrene havde været oppe længe før Daggry og havde klædt sig paa med samme Hastværk som Børn, der glæder sig til at komme ud paa en længere Tur; saa var de gaaede rundt i Huset, havde smækket Vinduer og Døre op og havde vækket Sønnerne. Først havde disse med Søvnen i Øjet set sig forvildet og gnavent om, som man plejer at gjøre, naar man vækkes pludselig, men saa snart det var gaaet op for dem, hvorfor de skulde saa tidlig op, og hvem der var i Vente, saa sprang de ud af Sengen, kom i Klæderne i en Fart og saa' lige saa glade ud som Forældrene. Lidt efter kom den ventedes Kjæreste ledsaget af to Veninder; de var alle tre i Festdragt, og hun havde Blomster i Hatten, og var helt rød i Hovedet af den hurtige Gang. Nu fik alle nok at gjøre med at rumstere overalt og støve af; Kosten maatte ind i hver eneste Krog, Sengene blev trukne ud fra Væggen, Straamatrasserne løftede op og rystede ud ad Vinduet, Messinglysestagerne, der ellers kun kom frem ved de store Højtider, blev tagne ud af Skabet, og paa Hylderne, om Vinduesgitteret og foran Døren

stroede de Kviste og Markblomster. Da det endelig blev høj lys Dag, var der inden Døre som i en Dukkestue, og Logulvet var som en blank Marmorflade, hvor man gjærne kunde have ledt en Time for at finde et Straa. Naa, man kunde jo heller ikke gjøre for meget af det, naar det gjaldt om at modtage en Soldat, der kom hjem fra Krigen og oven i Kjøbet havde været saaret!

Nu gik de ud i Løen, mens Moderen blev tilbage og kaldte paa Svigerdatteren, der strax kom springende; hun tog hende ved Haanden, førte hende hen foran et lille Spejl og sagde: „Vil Du nu blot se, hvordan Du ser ud!“ Pigebarnet blev rød i Hovedet og sagde: „Hvordan er det dog gaaet til!“ men den gamle svarede: „Din lille Tosse, det regner jo ned alle Steder med Blade og Blomster, men Du mærker naturligvis ingen Ting! Sæt Dig nu ned, saa skal jeg pynte paa Dig!“ Pigen satte sig, den gamle stillede sig bag ved, løste hendes Fletninger og glattede paa Haaret; hun samlede det i den ene Haand og delte det ligelig med den anden, trak i det for Spøg, saa at Pigen maatte bøje Hovedet helt tilbage, og kildrede hende under Hagen, saa hun knap kunde sidde paa Stolen af Latter. Omsider blev hun da færdig med at ordne Haa-

ret, hun satte den gaffeldannede Naal i, bøjede sig frem over Pigens Skulder, gav hende et Kys og sagde: „Se saa! Nu kan vi gaa!“ — Da de gik forbi Spejlet, kigede Pigebarnet i det og lod Svigermoderen gaa lidt i Forvejen; da hun saa var bleven ene i Stuen, drejede hun sig rundt paa den ene Hæl og glædede sig som et Barn ved at se Skjorterne udspiles i en Cirkel, men standsede pludselig og gik ud i Loen til de andre.

Det var dem alle sammen komplet umuligt at staa stille et eneste Øjeblik; de maatte hele Tiden være i Bevægelse og have et eller andet for. Pigens Broder morede sig med at støde til hende med Albuen, naar han gik forbi, hvad der regelmæssig fra hendes Side medførte en truende Haandbevægelse, som dog aldrig blev til Alvor, og Veninderne trak hende uafbrudt til Side for at hviske et eller andet, som de morede sig umaadelig over. Et Par Gange kom den gamle Fader og sagde ganske alvorlig: „Jeg tror nu slet ikke, han kommer!“ hvortil hun ængstelig svarede: „Det er da ikke muligt! Véd du noget?“ „Nej, det er kun noget, jeg bilder mig ind!“ sagde den gamle og lo. Saa mærkede hun, at det kun var Spog og blev igjen beroliget. — „Han har jo heller aldrig lovet noget uden at holde sit Ord!“

Uden for Porten stod Moderen. „Kan Du faa Øje paa noget?“ spurgte Svigerdatteren.

„Jeg kan ikke se andet end en Vogn langt borte“, svarede den gamle.

Imidlertid var Vognen med den saa længselsfuldt ventede kommen Huset paa et Tusende Alen nær, men den stakkels Invalids Følelser var efterhaanden blevne fuldstændig forandrede; det var, som om han havde udtømt sin hele Tænken ved saaledes paa Forhaand at blive ved med at udmale sig al den Fortvivlelse, der vilde møde ham ved Hjemkomsten, og han sad nu sløv og ligegyldig oven paa Sækkene, stirrede stift frem mod Hjemmet og lyttede instinktmæssig til den ensformige Lyd af Hjulene. Af og til saa' han til Benstumpen, der endnu gjorde ondt, og til Krykkerne, der laa ved Siden, men først da han fik Øje paa det lille Kapel, hvor han sidste Gang havde sagt Farvel til hende, var det, som han atter vaagnede. „Gigia, min egen Gigia!“ klagede han og skjulte Hovedet i sine Hænder.

I det samme hørte han et Raab, der jog ham Blodet til Hovedet; han saa' op og prøvede paa at rejse sig, men det lykkedes ikke, og dér kom de alle sammen med aabne Arme og parate til at give ham den Velkomsthilsen, som dog ikke naaede over deres Læber. Nu var de ved Vog-

nen, Moderen forrest; hun gav et gjennemtrængende Skrig fra sig og slyngede Armene om hans Hals.

— Et Øjeblik efter var han af Vognen. — „Hvordan skulde han komme ind i Huset?" tænkte de. „Skulde de bære ham? Nej, det gjorde man jo kun med dødssyge Mennesker, han vilde vist helst hjælpe sig selv." Og saa humpede han da ind, saa godt det lod sig gjore; alle saa' de paa ham undtagen Moderen og hans Kjæreste, de skjulte deres Ansigt. Man hjalp ham til Sæde ved Bordet; han lagde Armene paa det og lod sit Hoved synke. Men pludselig folte han en skjælvende Haand paa sin Pande, og han laa tæt op til en bankende Kvindebarm; han vidste strax, hvis det var, skjont han ikke saa' hendes Ansigt. Der var dodsstille, ingen græd. Men et Par Sekunder senere hortes en gjennemtrængende Hulken, han vred sig ud af Moderens Favn, aabnede sin og raabte: „Er det Dig!" Moderen gjorde Tegn til, at alle skulde gaa, og man adlod i Tavshed.

Da Pigen saa', at de vare ene, flyttede hun en Stol tæt hen ved Siden af ham, tog med sin venstre den ene af hans Hænder, lagde den hojre paa hans Skulder og begyndte saa en afbrudt, lidenskabelig Tale.

„Hør, hvad jeg siger, Carlo, Du kan stole paa det! Jeg holder tusend Gange mere af Dig nu — jeg vil meget hellere giftes med Dig saadan — saadan som Du nu er, end før! Hører Du! Hvert Ord, jeg siger, er den rene, skære Sandhed! Lad være med at græde saadan, Carlo, det er det eneste, jeg ikke kan taale at se! — Hvis du ikke vilde have mig, saa vilde jeg paa mine Knæ tigge og bede Dig om ikke at forskyde mig; jeg kan ikke leve uden Dig, hører Du! Jeg vilde dø af Sorg, hvis Du stødte mig bort! Og hvis Du var død i Krigen, hvis Vorherre havde været mig saa haard, tror Du saa, jeg havde glemt Dig og taget en anden! Aldrig, om det saa var Kongen! Og nu, nu da" — her kvaltes næsten hendes Stemme — „nu skal Du støtte Dig til mig!"

Hun lod sig glide ned ad Stolen og slyngede sine Arme om hans Liv. Han blev som ude af sig selv, græd og lo paa samme Tid, prøvede paa at tale men kunde ikke og fik først langt om længe sagt: „Tak, Tak! Gud velsigne Dig for det!"

Han vilde løfte hende op til sig, men hun forhindrede det og sagde: „Nej, lad mig blive hvor jeg er, her ved dine Fødder! Vi skal altid være sammen; jeg vil ikke gaa paa Markarbejde

mere og lade Dig være ene, men blive hjemme og arbejde ved Siden af Dig! — Men hvorfor bliver Du ved at græde, Carlo! Sig mig, hvad det er, Du tænker paa!"

„Og jeg da!" svarede Stakkelen sagte.

„Du! Hvad mener Du?"

„Hvad skal jeg da bestille?"

„Du! Har Du da ikke mig! Er vi ikke to om alt! Jeg er flink til Linnedsyning, maa Du vide — ja, jeg siger det ikke for at rose mig selv, men Fruen, hende i Nabobyen, Du véd, har tit tilbudt mig Arbejde, og jeg har altid sagt nej, men nu, nu er det en anden Sag! Du kan jo nok begribe, at jeg tager Arbejdet med mig hjem, og mens jeg sidder og syr, saa fortæller Du mig om alt, hvad Du har set og oplevet, om de Byer, Du er kommen igjennem, og om dine Kammerater —"

Og saadan sad de længe, hun stadig paa Knæ foran ham, med den ene Haand paa hans Skulder og seende ham ind i Ojnene. Han lyttede som beruset af Glæde til hvert Ord, hun sagde, og udbrød tilsidst: „Aa, Gigia, Du har jo faaet mig til at glemme al min Elendighed!" „Jeg skal ogsaa nok sorge for, at Du aldrig mere kommer til at huske den!" svarede hun

frejdig, og saa kyssede han hende og græd lidt igjen.

— Jo, det var en god Idé af Moderen, at lade hende være ene med ham! —

Ude fra Loen hørtes Skridt og en Blanding af mange Stemmer; Pigen rejste sig op og saa' ud. „Hvor er han?" spurgte En udenfor, og i det samme kom en ung Karl hurtig ind i Stuen; han var bleg og synlig bevæget, men saa snart han fik Øje paa Carlo, stormede han hen til ham og omfavnede ham. De havde været Venner fra Børn af, men den fremmede var et Aar yngre og var derfor først nu bleven indkaldt; han skulde møde samme Aften, og da han nu var kommen forbi, var han bleven budt indenfor og havde hørt om Vennens Skjæbne, som han ikke havde nogen Anelse om.

Da Carlo havde sluppet Favntaget, strøg han sig med Bagsiden af Haanden over Øjnene og betydede ved et Nik den anden, at han skulde sætte sig ned; de andre stod rundt omkring dem, Moderen og hans Kjæreste nærmest.

„Vær Du blot ved godt Mod!" sagde han til Vennen, der var synlig betagen. „Det kan ikke hjælpe at tabe Humøret! Jeg kan nok forstaa, at det tager paa Dig at se mig saadan, lige nu, da Du har sagt Farvel der hjemme og

skal i Krigen; det er ingen Skam. Men det nytter jo ikke at klage: skal man være Soldat, saa skal man være Soldat. Og for Resten saa er det nu min Tro, at skulde jeg komme til Skade, saa var jeg ogsaa kommen det, selv om jeg var bleven hjemme: jeg var bleven kjort over eller var falden ned ad en Trappe eller hvordan det nu ellers var gaaet til, og saa var det da bedst det gik som det gik. Jeg vil ikke sige, at jeg er glad over min Skjæbne, men det, som det kommer an paa i denne Verden, det er dog forst og fremmest, at man er mellem Mennesker, der vil En vel, og det er jeg, det véd jeg!"

Han saa' op. De gamle Forældre foldede Hænderne og stammede rort: „Aa, Carlo, dog!" og Pigen saa' paa ham med usigelig Ømhed.

„Alle Mennesker har været saa gode ved mig, siden Ulykken skete", vedblev han, „meget venligere end for. Du skulde have været paa Hospitalet, hvor jeg laa, saa havde Du faaet noget at se. Et Par Uger efter at jeg var bleven lagt ind, kom mit Regiment til Byen; alle Officererne fra mit Kompagni var henne at se til mig, og om det saa var Kaptejnen selv, havde han Taarer i Øjnene. Og de anbefalede mig til Doktoren og til Sygepasserne, og for de gik, tog de mig alle sammen i Haanden, og den yngste

Lieutenant, han, der førte anden Deling, kyssede mig paa Panden, mens de andre et Øjeblik vendte Ryggen til, og da han var i Døren, vendte han sig om og hilste med Haanden. Og en Dag kom der en gammel General med Brystet fuldt af Medailler og en hel Flok Officerer bag efter sig, og de havde alle sammen Huen i Haanden; og Generalen selv gik hen til min Seng og spurgte, hvordan det gik, hvor jeg var saaret og paa hvad Maade, og saa sagde han, at jeg skulde holde Modet oppe og gav mig Haanden — den var saa mager, saa mager, men han var ogsaa meget gammel. Aa, han var som en Fader imod mig, og havde det ikke været, fordi jeg syntes, det stred mod Respekten, saa havde jeg gjærne kysset ham paa Haanden! I saadant et Øjeblik glemmer man al sin Sorg! Og for Resten — ja, det er ikke godt at forstaa, naar man ikke selv har prøvet det — men er man midt imellem alle de blanke Bajonetter og ser Officeren foran til Hest med Sablen trukken og Fanerne vaje og hører Musiken, ja, saa hopper Hjærtet i Livet paa En, og selv om man skulde blive ramt af en Smule Kugle, saa raaber man dog: Avancer!"

Ude paa Vejen hørtes Sang ledsaget af Fløjter og Klarinetter. „Det er mine Kammerater,

der tager afsted!“ sagde Rekrutten og sprang fornøjet op.

Invaliden rejste sig ogsaa og kom, støttet paa Moderen og Kjæresten, ud i den aabne Dør, saa' de indkaldte drage forbi og hilste dem med et: „Lykke paa Rejsen, Kammerater!“ De vendte sig om, saa' hans Træben og svarede: „Leve de tapre Soldater!“ Han kunde ikke svare men nikkede til Tak og slog ud med Haanden. Saa lagde han Armen fastere om Pigens Liv, vendte sig til Moderen og sagde: „Moder! Vil Du tro det: nu er jeg rigtig glad!“

Intet Øje var tørt. Nede paa Vejen hørtes de bortdragendes Sang endnu, men fjærnere og fjærnere; snart døde den helt hen.



Død paa Valpladsen.



Artilleriet vækker under en Kamp baade Overraskelse og Rædsel. Naar man ser hele den lange Række Heste, Kanoner og Vogne sætte sig i Bevægelse i samme Nu og med dundrende Larm komme i Karriere, fare afsted over Stok og Sten, op og ned, og, bugtende sig i de hurtigste Vendinger, i voldsom Fart sætte over Diger og Grøfter, gjennem Hegn og Pløjejord, for, indhyllet i en Støvsky, at forsvinde mellem Træerne langt borte og faa Øjeblikke efter atter at komme til Syne paa Toppen af en Bakke, hvor der protses af, og hvorfra mægtige Skyer stige mod Himlen, medens Dalens Ekko gjentager de tordnende Drøn; naar man ser de skrækindgydende Ildsvælg fare tilbage efter hvert Skud, som de blev forfærdede over den Lyd, de selv frembringe, og i det fjærne øjner Huse, der styrte sammen, Træer, der splintres, og fjendtlige Rækker, som opløses og jages over Sletten — ja, saa er det i Sandhed et Syn, der paa én Gang vækker Overraskelse og Rædsel.

I Bevidstheden om sit Vaabens frygtelige Magt faar Artilleristen en egen Alvor og Værdighed, der præger sig baade i hans Ydre og Indre, og som ikke engang forlader ham efter et tabt Slag, naar alle andre er nedslaaede og modløse.

— Fjorten Dage efter Slaget ved Novara rykkede et Batteri af den piemontesiske Hær ind i Chivasso; Folkene var alvorlige, men de havde ikke tabt Modet, skjønt Batteriet manglede mange Forstillinger, mange Heste, én Kanon, to Officerer og adskillige Menige. En Kaptejn og en Løjtnant var de eneste Officerer, og Folk saa' paa Batteriet med samme Alvor, med hvilken man betragter et Ligtog, der passerer forbi En.

Henne paa Torvet blev der gjort Holdt. Kaptejnen gav Ordre til at spænde fra, og da han var stegen af Hesten, saa' han sig omkring blandt Tilskuerne, som om han søgte nogen.

Et Øjeblik efter kom to unge Mennesker — den ene kunde være 25, den anden 18 Aar — hen til ham; de tog Hatten af, og den ældste spurgte frygtsomt: „Er det Kaptejn ...?"

Kaptejnen lod ham ikke tale ud, gav dem begge to Haanden, spurgte venlig om deres Navn og sagde:

„Jeg har taget mig den Frihed at skrive

ligefrem til Dem uden at have den Fornojelse at kjende Dem, men der var ikke andre her i Byen, til hvem jeg kunde henvende mig; havde jeg kunnet faa noget at vide om Deres Familie, havde jeg skrevet for, men ikke engang hans Venner kunde give mig nogen Oplysning", tilfojede han i en sorgmodig Tone, „og han havde dog saa mange gode Venner, stakkels Fyr!"

Kaptejnen gav igjen de to unge Mennesker Haanden og trykkede deres med Varme.

„Har De fortalt Deres Fader noget om mit Brev?" spurgte han.

De svarede, at de ikke havde sagt ham andet, end at Kaptejnen ved det Batteri, som deres stakkels Broder havde staaet ved, vilde komme og aflægge ham et Besog; de havde ikke turdet sige mere, da deres Fader var syg, og de derfor frygtede for at bringe ham i stærk Sindsbevægelse, men allerede to Dage efter Slaget havde han faaet nøjere Efterretninger om Sonnens Dod, og var endnu utrostelig over Tabet.

Imidlertid var Løjtnanten kommen til.

„Det er den Officer, som jeg talte om i Brevet", sagde Kaptejnen og præsenterede Løjtnanten for de to Brodre, som trykkede hans Haand og udtalte deres Taknemmelighed, hvilket blev venlig besvaret af Lojtnanten, der efterat have sagt

nogle faa Ord atter trak sig tilbage. — Kaptejnen aftalte med de to unge Mennesker, at han næste Morgen lidt efter syv skulde komme hen til deres Fader; han var nodt til at komme saa tidlig, fordi han allerede Klokken otte skulde marschere til Turin. Han spurgte om Gaden og Husnummeret og kaldte derpaa Lojtnanten hen til sig og hviskede til ham: „Er jeg ikke paa Pletten i Morgen Klokken otte, saa bryd blot op med Batteriet, men sørg for ikke at passere —gaden!“ Lojtnanten forstod hvorfor og svarede, at Kaptejnens Ordre skulde blive fulgt, hvorpaa denne fjærnede sig med de to Brødre.

Næste Morgen Kl. 7 bankede Kaptejnen, ledsaget af en Ordonnants, der bar en Pakke under Armen, paa Døren til det Hus, hvor hans nye Venner boede. Han maatte vente et Øjeblik udenfor, og dette Øjeblik forekom ham saa langt som en Time. — Var det fordi han var utaalmodig og længselsfuld, eller fordi han var ængstlig? Han vilde formodentlig næppe have kunnet afgjore det selv, men sikkert er det, at han var i stærk Spænding. Endelig aabnedes Doren, og de to Brodre viste sig. De gav ham ikke Tid til at tale men lagde Fingeren paa Munden for at bede ham være stille, pegede paa hans Sabel

og betydede ham, at han skulde løfte den op, saa at den ikke gjorde Støj, og bad ham, da han var kommen indenfor, i Tavshed om at sætte sig ned. Ordonnantsen lagde sin Pakke paa en Stol og gik.

„Han sover“, sagde den ældste Broder, „men det gaar bedre.“

Kaptejnen tog Plads, og de to Brødre satte sig ogsaa og rykkede deres Stole tæt hen til ham, saa at de kunde tale sagte sammen.

„Tror De, at man nu kan tale til Deres Fader uden Fare?“ spurgte han.

„Ja, nu er der ingen Fare længere“, svarede begge Brødrene som med én Mund.

„Det er godt! Men er De paa nogen Maade ængstlig for det, saa sig det blot ligefrem: jeg vilde gjærne bringe lidt Trøst men ikke for alt i Verden gjøre Fortræd. Der er jo desuden ikke langt fra Turin hertil, saa om tre, fire Dage kunde jeg godt gjøre et Svip herover paa et Par Timer!“

„De er alt for god!“ sagde Brødrene. „Tusend Tak for al Deres Venlighed, men De maa ikke have Ulejlighed en Gang til, Fader er virkelig bedre! Var han ikke den Mand, han er, kunde man maaske alligevel betænke sig, men, De maa tro os, Hr. Kaptejn, han er af den Slags Folk,

der absolut vil føle sig trøstet ved det, De har at sige ham; han er en kjærlig Fader, men han er ogsaa en god Borger!"

„Det er jeg sikker paa", sagde Kaptejnen.

I det samme aabnedes en Dør, og der viste sig en smuk, blond Dreng paa en halv Snes Aar. Da han saa' Kaptejnen, vilde han trække sig tilbage, men den ene af Brødrene sagde, at han skulde blive, og Drengen kom nærmere.

„Det er vor yngste Broder."

„Hvor han ligner Deres afdøde Broder!" udbrød Kaptejnen.

„Ja, det gjør han!"

Efter en hviskende Samtale i en fem Minuter aabnede Kaptejnen Pakken og fortalte de tre Brødre, at han havde i Sinde at berede deres Fader en Overraskelse, hvorpaa den ældste Broder gik ind i Sideværelset for at vække den syge.

Den næstældste Broder og Kaptejnen vexlede et Haandtryk og satte Mod i hinanden.

Sønnen gik paa Taaspidserne hen til Faderens Seng. — Den gamle sov let; hans ene Arm laa oven paa Tæppet, og han vendte Ansigtet mod de kommende. Sønnen stod et Øjeblik stille og betragtede Faderens aabne, ærværdige Aasyn, der selv i Søvne havde bevaret Udtrykket af en dyb Sorg. Det var øjensynligt, at

Sønnen tænkte paa, at han ved at vække Faderen oprev det friske Saar og berøvede ham den Fred, han nød, men han tog sig sammen og berørte ham let.

Den gamle aabnede langsomt Øjnene og rakte den Haand, han havde fri, hen imod Sønnen, der lagde sin højre paa Faderens Hoved og kjærlig spurgte ham, hvordan han havde det.

„Meget bedre“, lød Svaret.

„Gudskelov, for — ja, der er En, der gjærne vilde tale med Dig.“

„Lad ham komme ind!“

Sønnen svarede ikke.

„Hvem er det?“

„Det er en Officer.“

Den gamle saa' paa Sønnen uden at sige noget.

„Det er en Kaptejn.“

„En Kaptejn!“ gjentog den gamle og spilede Øjnene op, hvorpaa der fulgte nogle Øjeblikkes Tavshed. Men Sønnen mandede sig op og sagde:

„Ja, en Kaptejn ved Artilleriet.“

Faderen prøvede paa at rejse sig op, men Sønnen forhindrede det. „Nej, Fader,“ sagde han kjærlig, „Du maa ikke røre Dig, det kan Du ikke taale! Du véd, at Doktoren har forbudt Dig at blive kold, lig nu blot stille!“ Og dermed

tog han og lagde Faderens Arm ind under Tæppet. Den gamles Øjne fik Glans, men han drog Vejret tungt; lidt efter hviskede han med skjælvende Røst og uden at se paa Sønnen:

„Og den Kaptejn?"

„Det var hans Kaptejn!"

Svaret kom ikke uventet.

„Han er kommen hertil alene for at tale med Dig."

Faderen faldt i dybe Tanker, rystede paa Hovedet, bevægede Læberne uden dog at tale og holdt Haanden for Øjnene.

„Vær nu rolig, Fader!" sagde Sønnen og kyssede ham paa Panden. „Kaptejnen er kommen for at bringe Dig Trøst, og jeg er vis paa, at det vil lykkes ham!"

Han gik hurtig ud af Værelset. Faderen fulgte ham med Øjnene og saa' stift paa Døren. Der hørtes en kort Hvisken og en let Sabelklirren, saa kom Kaptejnen. Saa snart den gamle fik Øje paa ham, strakte han Armen ud imod ham og sagde bedrøvet: „Hr. Kaptejn! Hr. Kaptejn! ... „Kaptejnen gik hurtig hen til ham, trykkede hans Haand, og sagde: „Vær blot stærk!"

Den ældste og den yngste Søn satte sig ned ved den ene Side af Sengen, den næstældste ved den anden Side; Faderen støttede sit Hoved mod

Kaptejnens Arm og græd — alle tav i nogen Tid.

Pludselig rejste den gamle sit Hoved op fra Kaptejnens Arm, tørrede sine Øjne og sagde med fast Stemme: „De var altsaa med den Dag, Hr. Kaptejn, og De har set det hele! Sig mig — jeg vil vide alt — jeg skal være stærk, jeg føler, jeg har Kræfter nok til at høre, hvad De fortæller, uden at bevæges for meget! Men De maa ikke fortie noget, jeg vil netop saa gjærne vide, hvordan han“ — her kvalte Graaden hans Røst — „hvordan han døde, min stakkels Dreng!“

Den gamle lagde paany sit Hoved mod Kaptejnens Arm og sagde vemodig:

„Han var saa ung!“

„Men han voxede til en Helt!“ svarede Kaptejnen.

Ved disse Ord rejste Faderen sig atter op og saa' stift paa Kaptejnen. Efterhaanden som han saa' paa ham, fik den gamles af Taarer vædede Ansigt et roligere, mere ærværdigt Udtryk, hans Øjne lyste, og han drog den Arm, han havde lagt om Kaptejnens Skuldre, tilbage, ret som om den nye Tanke, der opfyldte ham, gjorde enhver Støtte overflødig. Og denne Tanke, der hidtil havde været helt tilbagetrængt af

Sorgen, ydede ham en Trøst og en Sjælekraft, som han selv aldrig havde ventet.

„Han voxede til en Helt!“ gjentog han og tilføjede med dirrende Røst: „Tal kun frit, Hr. Kaptejn!“

Kaptejnen satte sig saa nær som muligt hen til Sengen, drejede paa sin Portepée og overvejede, hvordan han bedst skulde begynde. Han kunde ikke blive enig med sig selv herom, men den ældste Broder kom ham til Hjælp ved at spørge:

„Deltog Deres Batteri meget i Kampen, Hr. Kaptejn?“

„Ved Novara? Nej, ikke synderlig. Det vil sige, vi udrettede ikke meget, men vi havde nok at gjøre; i tre, fire Timer var vi uafbrudt i Aktivitet, frem og tilbage, næsten bestandig den samme Vej. „Kaptejn!“ hed det, „Besæt den Høj dér!“ og jeg afsted i Galop! Men næppe var jeg paa Pletten, før der kom Kontraordre, og jeg maatte tilbage igjen. Saadan gik det tre, fire Gange uden et Øjebliks Hvil. De stakkels Heste — Halvdelen af dem blev ødelagt den Morgen, og de havde dog fortjent en bedre Skjæbne!“

„Blev de skudt?“

„Ja, mange af dem ...“

„Og hvor gjorde De da Holdt tilsidst?“

„Det kan jeg ikke sige med Bestemthed: jeg véd ikke, hvordan jeg skal betegne Stedet, men jeg husker tydelig Terrainet. Vi holdt paa en Bakkeskraaning; mellem os og Toppen af Bakken var der en Sænkning, dyb nok til fuldstændig at skjule et Par Batailloner for den Fjende, som kom imod os. — Da vi gjorde Holdt dér, saa' jeg i Frastand tre lange østerrigske Kolonner, som langsomt nærmede sig; snart syntes de at ville svinge til højre, snart til venstre, men de bevægede sig dog bestandig hen imod os. De var endnu langt borte, saa at man knap kunde skimte de hvide Uniformer og de blinkende Bajonetter. En af mine Officerer blev strax sendt hen til den højre Side af Bakken med to Kanoner, men jeg selv blev holdende, hvor jeg var, med de fire Kanoner. — Ved Kanonen til højre“ — her vendte Kaptejnen sig til den ældste af Sønnerne — „gjorde Deres Broder Tjeneste.“

Den gamle sagde intet og laa ubevægelig. Kaptejnen vedblev:

— „Han var altsaa ved Kanonen til højre. Ilden begyndte. Saa snart Kanonen var ladet, skulde Deres Broder som Sergent rette den. „Ret paa den Kolonne i Midten!“ raabte jeg. „Ja, vel, Hr. Kaptejn!“ svarede han og bøjede

sig ned over Kanonen for at udføre min Ordre. „Lad mig se, De gjør os Ære!“ tilføjede jeg. Han smilede, rettede, traadte to Skridt tilbage og kommanderede Fyr. I samme Øjeblik kunde man se et Træ splintres midt inde i den mellemste Kolonne. Denne veg ud til Siderne og kom i Uorden; de Officerer, der var til Hest, galopperede frem og tilbage, men lidt efter lidt ordnedes Rækkerne igjen, og Kolonnen fortsatte sin Marsch. „Bravo!“ raabte jeg til ham. „En Gang endnu!“ — Han rettede Kanonen, kommanderede Fyr og traf igjen, hvor han skulde.“

Den gamle slog sin flade Haand mod Sengekanten.

„Han traf, hvor han skulde. Kolonnen kom endnu mere i Uorden end før, Officererne sprængte frem og tilbage og fik omsider Rækkerne samlede, hvorpaa de gjorde Holdt. I det samme saas i det fjærne fire Kanoner rykke frem og nærme sig de østerrigske Kolonner; to af dem tog Stilling mellem Centrum og venstre Fløj, og alle gav de Ild paa os. „Frisk Mod!“ raabte jeg til mine Folk. „Nu er der en god Lejlighed til at vise, hvad I duer til!“ Vi begyndte at beskyde Fjendens Kanoner, og hans Kolonner trak sig tilbage; den midterste nærmede sig et lille Hus, og det saa' ud til, at en Del af Folkene fandt

Tilhold dér. „Sæt mig en Granat i det Hus, Sergent!" raabte jeg til Deres Søn. „Vel, Hr, Kaptejn!" svarede han, stadig lige rolig og bestemt. I det samme galopperede en Oberst af Generalstaben forbi bag ved mig; han hørte, hvad jeg sagde, standsede sin Hest og sagde idet han vendte sig om mod Kanonen: „Lad os se ad!" — „Fyr!" lød det fra den brave Sergent, og umiddelbart efter regnede Tagsten og Tømmer ned over Folkene i Huset, der styrtede ud til alle Sider."

Faderen trak i Sengetæppet med begge Hænder, som om han havde et nervøst Anfald.

„„Bravo!"" raabte Obersten og sprængte afsted. — Men Østerrigerne skød ogsaa godt, og deres Kugler faldt otte, ti Skridt fra os, pløjede Grunden op og rejste Skyer af Jord og Grus, der skjulte Kanonerne og deres Besætning for mig. Hver Gang Udsigten atter var fri, saa' jeg Deres tapre Søn børste Jorden af sin Hals og sin Krave, bestandig lige smilende og lige rolig, som om Faren slet ikke kom ham ved. — Men vi var uheldige: en Kugle ramte midt i det Infanterikompagni, der stod som vor Bedækning, og dræbte tre Soldater, og et Øjeblik efter blev en af vore Heste skudt og tre haardt saarede. Det var imidlertid det mindste af det. Der var ikke

gaaet to Minuter til, før jeg hørte et vældigt Knald og høje Raab: en fjendtlig Kugle havde splintret det ene Hjul paa en Kanon og dræbt to Mand — det var ikke den Kanon, som Deres Søn var ved."

Den gamle trak Vejret lettere; det var næsten, som om han havde faaet Haab om, at hans Søn levede endnu.

— „Jeg kan huske, at Deres Søn, da han saa', hvad der var sket, slog sig for Panden, og kom med et Udbrud af Sorg. Imidlertid var vor Stilling endnu ikke fortvivlet, og vi vilde sikkert have kunnet holde os en Stund endnu, hvis ikke Fjenden havde faaet en Forstærkning af to Kanoner; nu begyndte ogsaa hans Infanteri at rykke frem paany: det var os umuligt at blive, hvor vi var, ret længe. Pludselig hørte jeg bag ved os Kommandoraab og Larm af Vaaben; jeg vendte mig om og saa' oppe paa Toppen af Højdedraget to af vore Batailloner, der i Hast gjorde sig rede til at afslaa et Angreb. Mellem Toppen og os var der, som jeg allerede har sagt, en Sænkning, og Infanteriet kunde derfor ikke godt rykke ned til os, men vi maatte se at komme op til dem. Den midterste fjendtlige Kolonne nærmede sig hurtig. Jeg ventede, til den var kommen paa Skudvidde, og kommanderede

da Fyr. — Det lynede og tordnede, der rejste sig en vældig Støvsky, som for nogle Øjeblikke helt skjulte de fjendtlige Rækker, og da denne skiltes ad, syntes den østerrigske Kolonne fuldstændig sprængt. Men det var for sent. Til Trods for al Forvirring rykkede Fjenden dristig fremad: der var ingen Tid at spilde, Kanonerne maatte reddes. Men Hestene kunde ikke trække dem opad. „Tag fat med, Folk!“ raabte jeg, og tredive stærke Arme tog fat i Hjulegerne, om Mundingerne, hvor de kunde komme til, og begyndte at rulle Kanonerne tilbage. Ved Kanonen til højre manglede der en Mand; Deres Søn sprang selv til og greb i det venstre Hjul. — „Tag godt fat! Det skal gaa!“ raabte han. Men der var blød Bund, og Hjulene skar dybt i; der krævedes overmenneskelige Anstrængelser for at bevæge Kanonen. De fem Soldater sled for tyve; Musklerne paa deres Hænder og Halse strammedes, som om de skulde sprænge Huden, de var ildrøde i Ansigtet, Sveden haglede ad dem, og deres Træk var helt forandrede. — „Det var Ret! Op med dem!“ raabte Soldater og Officerer fra Toppen af Bakken, og de stønnende Artillerister fordoblede deres Anstrængelser. — Vi hørte allerede Østerrigernes dundrende Fodslag og Officerernes Kommandoraab;

en Skyttekjæde, der blev udsendt fra Fjendens venstre Fløj, overdængede os med Kugler, men vi havde næsten naaet Toppen — da blev han saaret!"

„Hvor blev han saaret?" spurgte den stakkels Fader med en Angst, som om han først i dette Øjeblik erfarede, hvad der var sket.

„I Benet."

„Og hvor?"

„Der", svarede Kaptejnen og viste flygtig paa sit højre Laar. „Men i det samme han blev saaret, vendte han sig blot om for at se til sit Ben og raabte: „Det er ingen Ting! Tag blot fat igjen!" Og han blev ved at hale i Kanonen."

„Bravo!" raabte den syge med høj og klar Røst.

„Ja, De har Grund til at være stolt af ham. Alle de Soldater, der var i Nærheden, raabte ogsaa Bravo, og imens gjorde de fem Soldater en sidste Kraftanstrængelse; de fik virkelig Kanonen op paa Toppen af Bakken, raabte: „Hurra! Den er reddet!" og kastede sig aandeløse paa Jorden. „De rejste sig imidlertid hurtig igjen —"

„Men de rejste sig ikke alle!" udbrød den gamle og holdt Haanden for Øjnene. „Jeg véd det!"

— „Han var saaret i Siden."

Der fulgte et Øjebliks Tavshed.

„Saa snart Kanonerne havde naaet Toppen, aabnede de to Infanteribatailloner en heftig Ild mod de fremrykkende fjendtlige Kolonner. Kanonen til højre blev endnu slæbt en tredive Skridt fremad, og imens laa Deres tapre Søn“ — her rejste Kaptejnen sig — „paa Jorden, holdt sin ene Haand paa Saaret og raabte et Par Gange: „Fremad, fremad!“ Men Stemmen svigtede ham, han gjorde endnu Tegn med Haanden.“

„Aa, Hr. Kaptejn —“, stønnede den gamle hulkende.

„Nej, hør blot videre: Da vore Kanoner var standsede oppe paa Bakken, fik vi et Par overkomplette Heste fra en Kanon, der andensteds var falden i Fjendens Hænder, og jeg gav strax Ordre til at spænde dem for. Lieutenanten steg af Hesten for at faa det gjort og stillede sig hen ved Kanonen til højre med Ryggen til Fjenden; Hestene blev spændt for, og han vilde lige til at melde mig, at alt var i Orden, da han pludselig mærkede, at En tog om hans Ben. Han vendte sig om og saa' —“

Den gamle rejste sig op i Sengen med et Ryk, greb Kaptejnens Haand og raabte: „Hvem?“

„Deres Søn!“

„Min Søn?“

„Ja, Deres Søn, som udmattet og døende havde slæbt sig derhen paa alle fire for at sige det sidste Farvel til sin Kanon og sine Kammerater. Alle Artilleristerne samledes omkring ham, og to af dem tog ham under Armene og fik ham rejst paa Knæ; han bevægede Armene, aabnede Munden og saa' paa Lieutenanten som om han vilde sige ham noget. „Hvad vil Du mig, min Ven?“ spurgte Lieutenanten ham med deltagende Stemme. Han løftede atter Armene og slog Hænderne sammen ligesom for at omfavne noget. Lieutenanten fik en Ide: han lagde sin Haand paa Kanonens Munding og spurgte: „Er det den?“ Deres Søn nikkede og viste synlig Glæde. De to Soldater løftede ham op til Kanonen, han slog Armene omkring den, trykkede sit Bryst op imod den, udstødte et Skrig — og var død.“

Faderen havde med stedse stigende Bevægelse fulgt Kaptejnens Fortælling og snart lidenskabelig trykket hans Haand, snart strøget over Sabelen eller berørt hans Kappe og hans Skulder, som om han var en blind, der bestræbte sig for at gjenkjende den fremmede. Ved Fortællerens sidste Ord brød han ud i en voldsom Hulken, der paa en Gang syntes Udtryk for overvældende

Sorg og jublende Stolthed; hans Øjne lynede, og hans Aasyn straalede.

— „Synet af en saadan Heltedød maatte nødvendigvis gribe os mægtig", vedblev Kaptejnen bevæget. „Lieutenanten tog med begge Hænder om Deres Søns Hoved, saa' ham ind i Øjnene, som om han endnu levede, og raabte ude af sig selv: „Du kjære, tapre Kammerat!" Soldaterne raabte alle som med én Røst: „Viva!" og jeg raabte: „Giv ham en Hilsen med!" Alle kastede Haanden til Huen, og alle gjentog deres Viva."

Den gamle brast atter i Graad.

„Ja, græd kun!" sagde Kaptejnen end mere bevæget. „Græd kun, det gjør Dem godt! Deres Søn er Batteriets Stolthed, han vil aldrig blive glemt: om tyve Aar vil vore Soldater, naar de høre hans Navn nævne, føle deres Hjærte banke lige saa varmt som faa Dage efter hans Død; de vil sige, at han var en Helt, og de vil elske ham og velsigne ham som en Broder i det fjærne. — Ja, græd kun, nu kan De græde ud!"

Og Kaptejnen slog sine Arme om Faderen og trykkede hans hvide Hoved op til sit Bryst. Sønnerne græd.

Da den syge, paa hvem den lange og dybe Sindsbevægelse havde taget meget, atter var

kommen fri af Kaptejnens Arme, lagde han Hovedet paa Puden og sagde med mat Røst:

„Tak, hjærtelig Tak, Hr. Kaptejn! Deres Ord har gjort mig godt, og det er, som om en tung Byrde er væltet bort fra mig, som om jeg ikke længere har noget at sørge over. De har sandelig ydet mig Trøst, Tak, tusend Tak!"

Han lukkede Øjnene og laa nogen Tid stille hen, som om han sov. De tre Brødre gik imens en efter en ind i Sideværelset og kom umiddelbart efter tilbage, alle holdende noget paa Ryggen; tilsidst gjorde Kaptejnen det samme, men uden at den gamle mærkede noget til det hele. Omsider slog han atter Øjnene op og sagde:

„Hr. Kaptejn, var han ikke Deres Sergent?"

„Jo!"

„Skulde De da ikke have noget, han har skrevet, et Brev eller noget andet, eller" — han fuldførte ikke Sætningen.

„En Rapport fra ham, mener De?"

„Ja, netop! Har De ikke det?"

„Jo, mange! Saa snart jeg kommer til Turin, skal jeg sende Dem flere. Jeg havde tænkt paa det af mig selv, og jeg vilde have tilbudt det, selv om De ikke havde talt om det."

„Hvor De er betænksom, Hr. Kaptejn! Jeg kan aldrig gjengjælde Dem Deres Venlighed!

De maa tro, jeg skal gjemme hver Linje, min stakkels Dreng har skrevet, som en Skat, og læse det ti Gange om Dagen og altid have det for Øje! — De maa endelig ikke glemme at sende mig Papirerne!"

„Nej, De kan være ganske rolig, men det er ikke det eneste, jeg kan bringe Dem!"

„Hvad da?" spurgte den gamle og rejste sig paany op.

„Blandt andet denne", sagde Kaptejnen og rakte Faderen en Artillerisergents Hue, som han hidtil havde skjult paa Ryggen.

Den gamle udstødte et dæmpet Skrig, greb Huen med begge Hænder og kyssede den lidenskabelig tre, fire Gange.

„Fader", sagde den ældste Søn, „jeg har ogsaa noget til Dig!" Og dermed rakte han ham en Sergents Distinktion.

Ogsaa den greb den gamle og bedækkede den med Kys.

„Her er mere endnu!" sagde den næstældste Søn og gav Faderen den gule Parade-Fangsnor.

„Ja, men jeg har ogsaa noget!" sagde den tredje Broder, den halvvoxne Dreng. „Jeg har noget at give Dig — ja, hvordan var det, Kaptejnen sagde, jeg skulde sige — noget at give Dig paa Forhaand. Se blot!"

Og han rakte Faderen Tapperhedsmedaillen med vedhængende Baand.

Saa snart den gamle saa', hvad det var, greb han efter den, og trykkede paa én Gang Drengens Hoved, Fangsnoren, Distinktionen, Huen og Medaillen op til sit Bryst idet han udbrod: „Saa har jeg ham jo næsten igjen, min stakkels Dreng! Jeg kan mærke, at det har været hans alt sammen!“

Omsider slap han Drengens Hoved og faldt tilbage paa Puderne, stadig holdende de dyrebare Relikvier trykkede tæt op til Brystet, og med lukkede Øjne gjentog han Gang efter Gang: „Ja, jeg har igjen min Søn! Jeg føler det, jeg har ham!“

En Tid lang tav alle, saa sagde Kaptejnen sagte til Sønnerne, at han maatte gaa; Klokken var allerede otte, saa der kunde ikke være Tale om at bede ham blive.

„Fader!“ sagde da den ene af Sønnerne, og den gamle slog Øjnene op. „Kaptejnen skal gaa!“

„Skal De allerede gaa! Kan De ikke blive hos mig lidt endnu, Hr. Kaptejn?“

„Det gjør mig meget ondt, men jeg kan ikke blive, jeg skal afsted.“

Den gamle saa' bedrøvet ned for sig.

„Ræk mig Deres Haand! — Jeg skal komme tilbage og besøge Dem, og jeg skal ogsaa skrive, det kan De stole paa! Og jeg skal aldrig glemme hverken Dem eller denne Dag! Jeg holdt af Dem, før jeg havde set Dem, thi en tapper Soldats Fader maa man altid have Interesse for, selv uden at kjende ham; men nu, da jeg har set Dem og da jeg har lært deres ædle Sindelag og store Sjælsstyrke at kjende, nu beundrer jeg Dem og holder tusend Gange mere af Dem end før. Lev vel, og vær ved godt Mod! Tænk imellem paa mig og vær vis paa, at ligesom jeg tager Del i Deres Sorg, saaledes vil det ogsaa oprigtig glæde mig, naar de igjen kommer til Ro. Kan De med Sandhed sige: „Min Søn var en Helt!“ saa kan jeg med samme Ret sige: „Denne Helt tjente under mig!“ — Farvel, kjære Signore! Og Lev vel!“

„Farvel! — Nej, jeg kan ikke sige Dem Farvel allerede nu, kjære Kaptejn! Det er alt for tidligt, nej —“

Kaptejnen bevægede Læberne for at tale, men den gamle løftede sin Haand som for at paabyde Tavshed, bøjede Hovedet og blev staaende ubevægelig som En, der lytter til en fjærn Larm.

„Hvad er det?“ spurgte en af Sønnerne.

„Stille!“ sagde Faderen. Alle tav. Kaptejnen lyttede ogsaa, gjorde en halv forbavset, halv ærgerlig Bevægelse og mumlede ved sig selv: „Saa! Nu har Lieutenanten dog glemt, hvad jeg sagde, eller ogsaa har han misforstaaet mig!“ I Afstand hortes virkelig en dump, rullende Lyd, der bestandig blev stærkere.

„Hvad er det, Du horer efter, Fader?“ spurgte atter den ene af Sonnerne.

Faderen strakte, uden at bevæge Hovedet eller Ojnene, sin Haand ud imod Kaptejnen, greb ham i Armen, trak ham hen til sig og spurgte med sagte Stemme: „Horer De det ogsaa?“

„Nej, jeg kan ikke hore noget.“

I det samme lod der en fjærn Rost, der klang som et militært Kommandoord, og den rullende Lyd blev stærkere.

„Kaptejn!“ raabte den gamle „det er Deres Batteri!“

„Mit! — Nej, det kan det ikke være! Jeg forsikrer Dem, De tager fejl!“

„Det er alligevel Deres! Jeg kan fole det paa mig, jeg kan se det! Sig mig Sandheden, horer De!“ Hans Stemme og hans hele ydre havde noget ligefrem imponerende ved sig.

„Jeg siger Dem jo, at De tager fejl!“ gjentog Kaptejnen og hævede sin Stemme for at

overdøve Larmen. „Det er umuligt: jeg er kommen ganske alene hertil, og mit Batteri har allerede i flere Dage været i Turin; det, De hører, er en Række Transportvogne, hvorfor skulde jeg føre Dem bag Lyset!"

„Ti stille alle sammen!" raabte den gamle og rev sig løs fra Sønnerne, der holdt paa ham. „Ti stille, hører I!"

Det var umuligt andet end at adlyde: alle tav, og nu hørte man ganske tydelig rullende Hjul, Hestetrampen og Kommandoraab.

„Sagde jeg det ikke nok!" udbrød Faderen triumferende, som ude af sig selv af Glæde. „Sagde jeg det ikke nok! Mit Hjærte sagde mig, at det var Kanoner, jeg kunde se dem for mig! — Jeg vil op, lad mig komme i Klæderne, jeg maa ud!"

„Men Fader dog!" raabte Sønnerne i Munden paa hinanden. „Du er jo syg, Du maa ikke gaa ud! Det kan Du blive daarlig af!" De søgte at holde ham i Sengen, men han stødte dem fra sig med begge Arme og sagde: „Lad mig dog, i Himlens Navn, gjøre som jeg vil! I slaar mig jo ihjel! — Bring mig mine Klæder, jeg vil have dem!" Det var ikke længere muligt at gjøre nogen Modstand, de maatte adlyde; de rakte ham Tøjet og hjalp ham med at tage det

paa, men vedblev alligevel hele Tiden at overtale ham til at blive, hvor han var. „Nej, nej — jeg vil ud, jeg vil se dem!" sagde han.

Da han i al Hast havde faaet Klæderne om sig, gik han, støttet paa Sønnerne men med vaklende Skridt, ud af Værelset. Kaptejnen var imidlertid gaaet hen til Vinduet, havde kaldt paa Lieutenanten, der netop passerede forbi, og havde givet ham Ordre til at kommandere Trav. Ordren blev strax udført, men da den gamle kom ud paa Gaden og saa', at Batteriet hurtig fjærnede sig, udstødte han et fortvivlet Skrig og gjorde Tegn til at kaste sig paa Knæ for Kaptejnen. Det kunde denne ikke modstaa og sagde derfor til den Korporal, som var nærmest: „Rid hen til Lieutenanten og sig, han skal gjøre Holdt!"

Batteriet standsede. I det Kaptejnen gik foran, nærmede den gamle sig, stadig støttet paa Sønnerne og usikkert, til Batteriet, der allerede var kommen et Stykke forbi. De naaede den bageste Kanon, og den gamle gjorde uden at kunne faa et Ord over sine Læber, et spørgende Tegn til Kaptejnen.

„Nej, det er ikke den", svarede Kaptejnen, „vi skal videre".

De kom til den næste i Rækken: samme Scene. „Nej, heller ikke den", sagde Kaptejnen.

Saa naaede de den tredje. Kaptejnen sagde intet, men den gamle kastede sig betagen af Bevægelse over Kanonen og holdt den omslynget med sine Arme: det havde jo hans døende Søn ogsaa gjort. „Her var det!" sagde Kaptejnen og pegede længere fremme ved Mundingen. Faderen flyttede Armene længere frem og trykkede sit Bryst op til Kanonen idet han hulkede: „Min Søn, min Søn!"

Paa et Tegn af Kaptejnen var Lieutenanten stegen af Hesten, og de to Artillerister, der havde holdt den døende Sergent i deres Arme, var ligeledes stegne ned fra Kanonen; alle tre stillede sig bag ved den gamle, Officeren i Midten.

„Signore!" sagde Lieutenanten.

Faderen vendte Hovedet om uden dog at slippe sit Tag, saa' de tre staa bag ved sig og mindedes i det samme den Scene, han havde hørt skildre af Kaptejnen. Han rejste sig op, lagde en Arm om Skuldrene paa hver af Folkene og støttede sit Hoved mod Lieutenantens Bryst. Denne, der blev dybt bevæget, tog uvilkaarlig den gamles Hoved mellem sine Hænder og kyssede ham paa Panden, saadan som han havde gjort ved Sønnen paa Valpladsen.

„I er alle sammen mine Børn!" udbrød den gamle.

Kaptejnen gjorde atter et Tegn: Soldaterne stod ret og hilste med militær Honnør. Nu først svigtede Kræfterne den gamle, Benene rystede under ham, og han faldt om i sine Sønners Arme.

— Et Par Minuter efter var den bageste Kanon ved at forsvinde i Gaden; Faderen stod foran Døren og hilste efter dem, ret som om den kjære Søn endnu havde været med.

„Fader!" sagde en af Sønnerne, „vor Broder er ikke død, vel?"

Og den gamle løftede Hovedet og svarede: „Nej, og han skal aldrig dø!"



Regimentets Søn.



I.

Ligesom der i det ydre ofte er stor Lighed mellem mindre Born af forskjelligt Kjon, saaledes har de ogsaa Tilbojeligheder og Lege fælles, men efterhaanden som Børnene blive større, ophorer dette Fællesskab som oftest aldeles: Pigerne bryde sig kun om deres Dukker, og Drengene kun om Geværer, Trommer og Trompeter. Denne Forkjærlighed for militære Atributer plejer saa tillige at overføres paa Soldaterstanden; undertiden er det kun en flygtig Tilbojelighed, der kommer og svinder, men ofte overvejer den alt andet og varer ved et Liv igjennem. Og denne Forskjel paa Pigers og Drenges Idealer viser tydelig Væsensforskjellen mellem de to Kjon: Kvinderne tiltrækkes mest af alt, hvad der staar i Forhold til Fred, af det svage og af Kjærligheden, Manden higer efter alt, hvad der er et Udtryk for Styrke, Magt og Berommelse.

Næst efter Forældre og Søskende er Soldater de Væsener, en Dreng beundrer mest; dem

tegner han saa godt han kan paa Skolebordet og paa Bindet af sin Bog, dem maa han ufravigelig standse for at betragte, saa ofte han møder dem paa Gaden, selv om Den, han holder i Haanden, ikke deler hans Beundring, og de første Skillinger, han ejer, gaa gjærne til at kjøbe et Ark med kolorerede Soldater for. Alt, hvad der blot har noget med Soldater at gjøre — Vaaben, Uniformer, Skærf og Fjerbuske — alt bliver Gjenstand for Drengens mest levende Interesse og brændende Ønske. „Det er afgjort: saa snart jeg bliver stor, vil jeg ogsaa være Soldat; det hjælper ikke, at Moder græder og Fader skjænder, Soldat vil jeg være!"

Og saa begynder han at skaffe sig Vaaben: han roder i Kjælderen og paa Pulterkammeret, snart finder han en gammel Stok og snart et brækket Stoleben, alt kan ved Hjælp af en Lommekniv omdannes til et Gevær, en Kaarde eller en Dolk. Hvem har ikke som Dreng siddet timevis overskrævs paa en Stol med Brystet trykket op til Stoleryggen, huggende med Benene for at give Hesten af Sporerne, svingende med et Kosteskaft og kommanderende saa stolt som nogen General! Og hvem husker ikke den første Sabel, som man fik foraerende af Onkel eller Gudfader til sin Fødselsdag, eller som den

afskedigede Major, Faders gamle Ven, kom og gav En, da det var gaaet godt til Examen. Det var ikke en Træsabel med Sølvpapir paa, saadan en, som smaa Børn kan more sig med, men som man ikke kan gjøre en Kat Fortræd med, nej, det var en rigtig Sabel saadan som de bruger den i Krigen — ja, hvor var man ikke lykkelig for sin Sabel!

Og hvem husker ikke mangen Sommermorgen, naar man sad og halvsov over Fædri Fabler, hvordan der pludselig nede paa Vejen lød Piber og Trommer; i en Fart smed man Fablerne og Glosebogen fra sig, styrtede hovedkulds ned ad Trappen, løb efter Soldaterne og fulgte dem lige til Exercerpladsen. Hvor blev man saa ikke elektriseret ved at se Bajonetterne blinke som et Lyn over Hovederne paa Bataillonen og ved at høre Hurraraabene, naar de stormede frem! Hjærtet hoppede i Livet paa En, og man knyttede uvilkaarlig sine smaa Hænder — ja, hvem kan glemme en saadan Morgen! Det kunde jo ganske vist hænde, at man ved sin Tilbagekomst fik et misbilligende Blik eller det, som værre var, af Fader, men det var dog med en forholdsvis god Samvittighed at man sagde: „Jeg har kun været lidt henne paa Exercerplad-

sen!“ og i Reglen var det ogsaa tilstrækkeligt til at stille Stormen.

Hvor var man ikke lyksalig for det første Bekjendtskab med en rigtig Soldat, og hvor følte man sig ikke stolt over, naar der blev holdt Hvil paa Exercerpladsen, at faa Lov til at hente Vand til sin ny Ven i hans eget Bæger! Man fyldte det til Randen, saa at den mindste Bevægelse maatte faa det til at flyde over, men alligevel spildtes der ikke en Draabe, for man holdt Tungen lige i Munden og vogtede paa hele sin lille Person, opfyldt af Bevidsthed om Vigtigheden af det Hverv, der var En betroet. Og saa at kunne spasere med en Korporal! Ja, jeg kunde næsten ønske at være Barn igjen, blot for at nyde den Herlighed om igjen! At have Lov til ved Retrætetid at følge Korporalen hjem til hans Kvarter og sige Godnat til ham i Porten — naturligvis rigtig højt, for at Drenge af Ens Bekjendtskab, der mulig maatte være i Nærheden, kunde høre det — ja, det kunde kun overgaas af et eneste, og det var at gaa en Tur med ham uden for Byen og saa, naar man var kommen til et afsides Sted, bede om at maatte se hans Sidegevær. — „Nej han turde ikke trække det, det var strængt forbudt.“ — „Aa, jo, blot et Øjeblik!“ Og saa tog han tilsidst — nej, det er

sandt, det var egentlig ikke ham — men tilsidst tog man selv og trak Vaabnet ud af Skeden, betragtede med en Blanding af Beundring og Frygt den blanke Klinge, rørte forsigtig ved Æggen med sin Finger, spurgte, om den nylig var sleben, og om man nu ogsaa kunde slaa et Menneske ihjel med den. Og Venskabet med en Korporal kunde ogsaa bringe En reelt Udbytte: af ham kunde man stundum faa en Patron eller nogle kasserede Tinknapper, ja, var man særlig heldig, kunde det jo endog tænkes, at han overlod En et Par af sine gamle Snore; de var jo noget medtagne af Slid, men de tog sig dog glimrende ud paa Ens Trojeærme og vakte alle Kammeraters Misundelse.

Den Forestilling, Drenge have om Soldaters Fortrin fremfor alle andre Mennesker, nærmer sig stærkt til det fabelagtige. En Soldat, der ikke er i Besiddelse af et glubende Mod, existerer ikke, og at en Civilist skulde være stærkere end en Soldat, kan de slet ikke tænke sig; ingen kan løbe om Kap med en Bersagliere, Mage til Sapporernes Skjæg gives ikke i denne Verden, og det mest skrækindjagende, man overhovedet kan forestille sig, er en Officer med dragen Sabel, navnlig, naar det vides, at den nylig er sleben.

Soldaten gjengjælder imidlertid ogsaa Bør-

nenes Kjærlighed, naturligvis paa en mere rolig Maade men ikke mindre oprigtig. Hvor tror man Rekruterne, der lige er komne til Regimentet, eller gamle Soldater, der har faaet Kvarter i en By, de ikke kjende, søge deres første Venner? Simpelt hen i den Sværm af Drenge, der følger efter Musiken, naar Regimentet trækker igjennem Gaderne. Af dem faa de de første venlige Smil og de første Haandtryk; med dem faa de den første fortrolige Passiar, med dem gaa de deres første Tur rundt i Byen, og til dem betror de deres Sorger, deres Uvilje mod en eller anden Officer og deres Klager over den strænge Tjeneste. Soldaterne lade dem læse Brevene fra Hjemmet og høre til Gjengjæld opmærksomt efter alle de mange i og for sig ubetydelige Meddelelser om Familieforhold o. l., som Børnene diske op med — maaske trænger Soldaten, der selv er borte fra sin Familie, til at høre lidt om andres. Det gjensidige Hengivenhedsforhold udvikles mere og mere, og den Dag, Regimentet er marscheret bort fra Byen, gaar mangen Dreng om med et melankolsk Ansigt. „Hvad er der i Vejen?“ spørger Moderen, men faar intet Svar. „Du gjør mig ganske angst, der er da ikke sket noget? Hvad er det?“ Og saa faar hun omsider at vide, hvad der trykker, klapper Barnets Kind

og trøster det med, at der jo nok snart kommer andre Soldater til Byen.

— Ja, Mødrene kan trøstig lade deres Drenge søge til Soldaterne; disse ville tage imod dem med aabne Arme og betragte dem som deres egne Børn, og naar Drengen siden kommer tilbage til sin Moder, har han maaske lært noget, der nok er værd at lære: at holde af andre end sig selv.

Som Støtte for denne min Paastand skal jeg fortælle en Begivenhed, der tildrog sig ved et italiensk Regiment og som blev mig fortalt af en gammel Ven, der selv har spillet en ikke ringe Rolle i Historien. Jeg skal bestræbe mig for, saa vidt muligt, at gjengive Fortællerens egne Ord.

II.

En af de sidste Aftener i Juli 1866 marscherede min Division, efterat være brudt op fra Battaglia — en stor Flække, der ligger paa den østlige Side af de Euganeiske Høje — ad Santa Croce-Porten ind i Padova, som vi skulde passere for derfra at fortsætte Marschen i Retning af Venedig. Skjønt forskjellige andre Afdelinger allerede var passerede igjennem, og skjønt de

Gader, ad hvilke vi marscherede, laa langt fra Byens Centrum og ellers var lidt befærdede, var den Modtagelse, vi fik, dog ligefrem glimrende; for mig staar den som en Drøm, og jeg har kun bevaret en taaget, forvirret Forestilling om, hvad der hændte, en Forestilling som den, Ynglingen har om det første Møde og den første Samtale med den elskede. Allerede da vi nærmede os Padova, den første store By i Venetien, bankede mit Hjærte, og mange Tanker stormede ind paa mig. Da vi saa marscherede ind imellem den tætsluttede Menneskemasse, der under øredøvende Raab trængte sig ind blandt vore Rækker, saa at det næsten blev umuligt at holde Orden, ja, saa véd jeg i Grunden slet ikke, hvad der videre skete. Jeg husker kun, at kraftige Arme lagde sig om min Hals og mine Skuldre, at jeg fik Hundreder af Haandtryk og Kys saa varme og inderlige, som om de kom fra en Moder, der efter lang Tids Adskillelse hilste paa sin Søn; jeg følte Kinder, der var vædede af Taarer, trykke sig op til mine, jeg maatte flere Gange trække Sablen ud af Hænderne paa en Dreng, der absolut vilde røre ved den, og jeg havde saa mange Buketter at bære paa, at jeg saa' ud som en pyntet Brudgom fra Landet. Rundt omkring tordnede Leveraabene, eller rettere sagt,

uartikulerede Skrig afbrudte af Hulken og Omfavnelser; det var, som om de alle kom fra et Bryst, der længe havde baaret paa en tung Vægt, men nu pludselig var bleven frigjort og gav en overstrømmende Jubel Luft. Menneskemassen bevægede sig fremad med ustandselig Hast, bølgede som et oprørt Hav frem og tilbage, rivende Soldaterne med sig, snart til den ene, snart til den anden Side, men altid dog i den Retning, som de forreste Geledder strax var slaaede ind paa. Oven over den tætsluttede Uendelighed af Hoveder saa' man Arme, der fægtede i Luften, Geværer og Standarter, og disse samledes i Grupper og spredtes atter, alt eftersom militære og Borgere blandedes mellem hinanden. Drenge hængte sig ved Soldaternes Frakkeskjøder eller Bajonetskede, unge og gamle, Mænd og Kvinder, trykkede deres Haand, spurgte, om de kom langvejs fra og om de var meget trætte, satte Blomster i deres Knaphul, bød dem Frugt og Cigarer, opfordrede dem indstændig til at komme hjem i deres Hus og gjentog Anmodningen endnu mere indtrængende, naar den med Tak var bleven afslaaet. Og paa alles Ansigter havde Øjeblikkets Stemning trykket sit Stempel: man saa' overalt blege Kinder, taarefyldte Øjne og dirrende Læber, der ofte forgjæves

søgte at lade Ordene komme frem; hvert Jubelraab og hver Bevægelse vidnede om den Følelse, der havde bemægtiget sig alle. Husene var bedækkede med Flag; i hvert Vindue stod en Gruppe, de forreste trykkede ind mod Karmen, de bageste paa Stole med Armene hvilende paa Formandens Skuldre; her viftedes der med Torklæder, dér kastedes der med Blomster, overalt jublede man af fuldeste Bryst. Enhver Aabning til en Sidegade, enhver Gadedør og Butikstrappe var overfyldt af Mennesker; snart saa' man En give en Dreng Cigarer og udpege en eller anden Soldat, som de skulde bringes til, snart saa' man Mødre række deres Børn over til Officererne, for at disse kunde kysse dem og derved ligesom give dem deres Velsignelse. Soldaterne var aldeles overvældede af denne Modtagelse; de lo og græd paa én Gang, kunde slet ikke faa Munden paa Gled og nøjedes med at sige: „Det er alt for meget! Det kan vi ikke tage imod, for vi har ikke fortjent det!“

Efterhaanden som vi nærmede os den Port, ad hvilken vi skulde marschere ud — det var den, som i Padova kaldes „den lille Port“ — blev Sværmen mindre, og der begyndte igjen at komme Orden paa Rækkerne. Imidlertid vedblev dog en Del, mest Mænd, at følge os lige til det sidste;

de havde Soldaterne under Armen, og nu, da den første stormende Begejstring havde sat sig, gik det uafbrudt imellem dem med Spørgsmaal og Svar, medens den ene saa' til den anden med et Smil, der henholdsvis syntes at skulle sige: „Tænk en Gang, det er en rigtig italiensk Soldat, jeg har under Armen!" og „Det er rare Folk, de Padovanere!"

I den halve Time, som det tog at marschere gjennem Byen, var der knyttet mangt et Venskabsforhold, givet mange Løfter om gjensidig at skrive til hinanden og gjort mange Aftaler om at ses i Fremtiden, hvorfor man ogsaa samvittighedsfuldt skrev Navn og Adresse op i sin Lommebog. „Men Du skal skrive først, det maa Du love mig?" — „Ja, det skal jeg nok!" — „Saa snart Du er kommen til Lejren!" — „Ja, lige strax, det lover jeg!"

Alt som vi nærmede os Porten, blev Samtalen livligere og mere højrøstet, og der var ingen Ende paa Leveraabene; omsider slog Afskedens Time, man vexlede de sidste Haandtryk og de sidste Hilsener. Uden for Byen ordnedes Geledderne atter fuldstændig; i Begyndelsen vendte Folkene sig endnu af og til om og sendte en Afskedshilsen til de ny Venner, der stod ved Porten, men efterhaanden hørte

de ogsaa op med det, og alt gik sin sædvanlige Gang.

Vi havde langt endnu at marschere. For vi var komne til Padova, havde vi allerede haft en alvorlig Marsch, og de fleste var den Gang trætte, men nu var Trætheden glemt, og Humøret oppe; Passiaren gik ypperlig: man havde jo saa meget at tale om.

III.

Da Morket faldt paa, blev der tændt Lygter, og det var, som om Lyset ledte mine Tanker tilbage til mine nærmeste Omgivelser, ved hvilke de egentlig ikke havde dvælet, siden jeg kom til Padova; det gik mig i forste Øjeblik som den, der pludselig vaagner i et Værelse i en Gjæstgivergaard, og slet ikke kan blive klog paa, hvor han er eller hvordan han er kommen der. Men Lyset fra Lygterne bragte mig, som sagt, atter til mig selv, og jeg opdagede nu, at der gik et Par Drenge med Soldater i Haanden; jeg saa' til den anden Side: der var ogsaa Drenge, og efterhaanden saa' jeg, at der var Drenge rundt omkring. De havde alle sammen Soldater i Haanden og holdt sig, saa vidt muligt, i Skyggen for ikke at blive set af Officererne, der jo maaske

kunde falde paa at jage dem hjem, da det var saa sent, og da Forældrene ellers vilde blive ængstlige for dem. Det var mest fattige Børn, det saa' man paa Klæderne, men der var ogsaa adskillige Børn af bedre stillede Forældre. For hver Snes Skridt, vi kom frem, var der en eller anden, der med blødende Hjærte tog Afsked; den oprigtige Sorg, de lagde for Dagen, den bløde padovanske Dialekt, der er saa særlig godt egnet til at udtrykke blidere Følelser, Aftenstemningen, Stilheden, kort sagt alt gjorde, at hine Afskedscener prægede sig uudslettelig i min Erindring.

Snart havde alle Drengene sagt Farvel, og Regimentet marscherede videre under dyb Tavshed; den eneste Lyd, man hørte, var det trætte Fodslag og Dupskoene paa Sabel- og Bajonetskeden, der slog imod hinanden. En og anden begyndte at blunde, mens han gik, og vaklede da som beruset mellem Kammeraterne. Ogsaa jeg lukkede Øjnene men vaktes pludselig ved at støde paa min Sidemand; det var en Dreng. „Hvem er Du?“ spurgte jeg søvndrukken. Han svarede ikke, og jeg maatte spørge igjen. „Jeg hedder Carluccio,“ svarede han frygtsomt. „Hvor er Du fra?“ — „Fra Padova.“ — „Hvor vil Du saa hen nu?“ — „Jeg vil følge med Soldaterne.“

— „Med Soldaterne! Men du véd jo ikke engang, hvor de skal hen!“

Han tav, og jeg vedblev: „Gaa Du hjem snarest muligt! Du har allerede fulgt alt for langt med; hvad tror Du, dine Forældre tænker! Hører Du, gaa din Vej.“ Han svarede fremdeles ikke, og jeg blev ved: „Vil Du ikke gaa hjem?“ — „Nej!“ — „Hvorfor?“ — Intet Svar. „Er Du søvnig?“ — „Ja, lidt.“ — „Naa, tag mig i Haanden da!“

Jeg tog ham i Haanden og naaede snart igjen mit Kompagni, der imens var kommen et godt Stykke forud.

„Her bringer jeg en Rekrut!“ sagde jeg til en af mine Kammerater; han og et Par andre, der havde hørt, hvad jeg sagde, nærmede sig, saa' paa Drengen og spurgte, hvor jeg havde fundet ham. I det samme lød en Trommehvirvel, og Regimentet gjorde Holdt. Folkene smed sig paa Jorden, og en af dem kom hen til os med en Lygte; jeg tog den og lod Lyset falde paa Drengens Ansigt, medens vi bøjede os ned for at betragte ham: han var kjøn, men bleg og mager, og de store, mørke Øjne havde et Udtryk af Melankoli, der ikke passede for en Dreng paa henved tolv Aar. Hans hele fine Skikkelse stod ogsaa i en underlig Modsætning til de

lappede Klæder, der ikke engang passede ham: paa Hovedet havde han en Straahat uden Skygge, og om Halsen et Torklæde; en Lærreds Troje, der var alt for vid, et Par stumpede Benklæder og Sko, der var snorede sammen med Sejlgarn, fuldendte hans Paaklædning. Men han saa' alligevel pæn og ordentlig ud; Tørklædet var bundet om Halsen i en sirlig Knude, Haaret var glat kæmmet, og Ansigt og Hænder rene. Vi saa' nogle Øjeblikke paa ham uden at sige noget, og han betragtede os med store, forundrede Ojne.

„Véd Du ikke, at Du er alene her?“ spurgte jeg endelig, men han svarede ikke.

„Alle de andre Drenge er gaaet hjem“, sagde en af mine Kammerater. „Hvorfor er Du ikke gaaet med dem?“

„Ja, hvad vil Du egentlig hos os?“ spurgte en anden. „Hvor vil Du hen?“

Drengen saa' fra den ene til den anden med det samme stirrende Blik, men han sagde intet.

„Sig noget!“ sagde en tredje og puffede ham i Ryggen. „Du har vel ikke tabt Mælet!“ men han var lige tavs.

Saa tog jeg ham under Hagen med min Haand, løftede hans Hoved op og sagde: „Hvad

tror Du, din Moder vil sige, naar Du ikke kommer hjem?"

Han saa' paa mig, ikke med det samme forundrede Blik som før, men med rynkede Bryn og aaben Mund, som om han nu begyndte at forstaa, hvad vi egentlig vilde vide, men manglede Mod til at sige det og derfor helst vilde have, at vi skulde blive ved at spørge mere endnu.

„Hvorfor er Du løben hjemme fra?"

Han kæmpede et Øjeblik med Graaden, men brast saa ud i Hulken og svarede: „Jo, for jeg faar saa mange Prygl!"

„Stakkels Dreng!" udbrød vi alle og klappede ham paa Hovedet og paa Kinderne. „Hvem er det, der slaar Dig?"

„Det er — det er Moder!"

„Din Moder!" lød det rundt omkring. „Det er ikke muligt!"

„Jo — ja, det vil sige, det er ikke min rigtige Moder!"

Da man blev ved at trænge ind paa ham, fortalte Drengen, at hans Fader var død for nogen Tid siden, og at han nu ikke havde andre at holde sig til end Stedmoderen, som kun var god mod sine egne Børn men ikke kunde lide ham

og derfor mishandlede ham. Saa var han løben hjemme fra for at gaa med os.

Saa snart han havde sluttet sin Forklaring, blev han overvældet med Kjærtegn, og fra alle de omkring staaende lød der Ytringer som: „Bryd Du Dig bare om ingen Ting, min Dreng: Du skal faa lige saa mange Fædre, som der er Officerer ved Regimentet, og lige saa mange Brødre, som der er Soldater!“ For at faa ham til at smile og gjøre ham fuldkommen tryg tilføjede jeg: „Og hvis nogen spørger Dig, hvem der er din Fader, saa kan Du sige, at Du er Regimentets Søn, og at vi har fundet Dig i Hylsteret om Fanen; forstaar Du mig?“

Der kom et lille Smil paa hans Ansigt, og han nikkede.

„Naar vi marscherer, saa skal Du faa Lov at gaa ved Siden af mig eller en af de andre, saa længe Benene kan bære Dig, og bliver Du træt, kan Du bare sige til, saa skal Du komme op paa en af Bagagevognene!“

Den stakkels Carluccio turde slet ikke tro paa saa megen Venlighed og var vistnok bange for, at det hele skulde være en Drøm; han nikkede flere Gange, men saa' dog stadig spørgende fra den ene til den anden.

„Men hvordan har Du det egentlig? Du er

vel baade træt og sulten og torstig! Vil Du have noget Kaffe eller en Mundfuld Likor?“

„Nej, Tak, jeg er ikke saadan tørstig“, svarede han men rakte dog efter Likorflasken, som en Officer bod ham.

„Ja, drik blot, det har Du godt af, det giver friske Kræfter!“ Og han drak.

„Men Du maa ogsaa have noget at spise! Der er vist for Resten ikke andet at faa for Øjeblikket end noget Brod! — Hej, Du dér med Lygten, kom med et Stykke Brod!“

Soldaten, der holdt Lygten, skyndte sig at tage et Stykke Brod op af Tornysteren og rakte Drengen det.

„Nej Tak, jeg er slet ikke sulten.“

„Spis alligevel! Vi har jo marscheret langt, Du kan nok trænge til det!“

Han tovede et Ojeblik men tog saa Brodet med begge Hænder og spiste det med samme Graadighed som et forsultent Dyr.

I det samme lod der atter en Trommehvirvel, og vi marscherede videre. Da der var gaaet en halv Times Tid, blev Carluccio sovnig; jeg gik hen til Bagtroppen med ham, og skjont han standhaftig erklærede, at han slet ikke var træt og slet ikke sovnig, satte jeg ham op paa Marke-

tendernes Vogn, hvor han strax sov ind under fortsatte Erklæringer om, at han godt kunde blive ved at gaa. Efter en anden halv Times Forløb gjorde Regimentet atter Holdt for nogle Minuter, og næppe havde Trommen lydt, før Folkene af det bageste Kompagni, der havde set mig sætte Drengen op paa Marketendervognen, løb hen til denne og stimlede sammen om den; en af dem holdt en Lygte hen til Drengens Ansigt, og de andre bøjede sig ned for at betragte ham. Han blev ved at sove uforstyrret med Hovedet hvilende paa en Brødsæk, men hans Øjne var endnu røde af Graad og hans Kinder vaade.

„Det er en kjøn Dreng!" sagde en. „Han sover da de retfærdiges Søvn!" sagde en anden. En tredje klappede ham paa Hovedet, men Korporalen og de andre sagde: „Lad ham dog være! Lad ham bare sove!" Carluccio var imidlertid vaagnet og syntes ved at se de mange Soldater omkring sig at blive lidt bange, men det var kun et Øjeblik, saa smilede han. „Hvem er din Fader?" spurgte en Soldat. Carluccio tøvede med Svaret men kom pludselig i Tanker om, hvad jeg havde lært ham, og sagde: „Jeg er Regimentets Søn!"

Alle Folkene gav sig til at le. „Hvordan

er Du da kommen til os? Hvem har fundet Dig?"

Drengen svarede med megen Alvor: „De har fundet mig i Hylstret om Fanen."

Soldaterne lo igjen, men en Korporal rakte ham Haanden og sagde: „Dér har Du min Haand, Kammerat!" Carluccio trykkede den, og nu skulde de naturligvis alle give ham Haanden. En af dem sagde: „Og nu er vi Venner i Liv og Død!" og Drengen gjentog alvorlig: „Ja, Venner i Liv og Død!"

I dette Øjeblik lød Trommen atter, Soldaterne ilede bort, men jeg gik hen til Carluccio og sagde: „Naa, har Du saa ikke noget at fortælle mig?" Han saa' paa mig, smilede fornøjet og sagde: „Soldaterne er alle sammen saa gode imod mig!"

IV.

Hen imod Midnat naaede vi Lejrpladsen; jeg husker ikke mere, hvor mange Mil det var fra Padova, eller paa hvilket Sted det var, at vi rejste Teltene. Der laa nok en eller anden Landsby i Nærheden, men hvor man saa vendte sig hen, var der ikke noget Kirketaarn at opdage; Himlen, der hidtil havde været saa skyet, at man

ikke kunde se en Stjærne, var nu bleven klar. Den Mark, paa hvilken Regimentet slog Lejr, laa i fuldt Maanelys undtagen langs Siderne, hvor høje, tætløvede Træer kastede en mørk Skyggebræmme; en ejendommelig Skjønhed var udbredt over Stedet, og Maanelyset og den dybe, alvorsfulde Stilhed i Forening gjorde, at det hele var som en fortryllet Have, hvor man uvilkaarlig traadte ind i Tavshed. Der blev slaaet Lejr i en Fart, Vognene kom paa deres Plads, og Poster udsattes; man ordnede sig kompagnivis uden Vaaben, og Furererne begyndte at raabe Navnene op af Lommebogen, idet en Mand stod ved Siden og holdt Lygten for dem. Carluccio, som Marketenderen havde afleveret til mig, skjulte sig imidlertid inde mellem to Telte og betragtede derfra det smukke Syn, som den af Maanen oplyste Lejr frembød. Der var nok at se: de mange hvide Telte, hvis Rækker først tabte sig helt inde i Skyggen, de fem hundrede blinkende Geværpyramider, de mange Mennesker og den dybe Stilhed, Furerernes ensformige Raaben, der efterhaanden blev hæsere og hæsere og som lød baade tæt ved og langt, langt borte, dér hvor Lygterne næppe kunde skimtes som en svagt lysende St. Hans Orm. Snart hørtes ingen Raaben mere, der blev ganske stille, og

efter en Trommehvirvel opløstes Rækkerne, alle styrtede afsted til forskjellige Sider; nu blev der Støj inde i Teltene, hvor Folkene lavede sig et Leje af Kapper og Tornystre, men snart ophørte ogsaa Lyden heraf, og en uforstyrret Stilhed hvilede over den hele Lejr. Kunde man se inden for Teltene, vilde man dog erfare, at ikke alle havde søgt Hvile: hist og her stod en tændt Voxstabel mellem to Tornystre, og den, der havde tændt Lyset, havde faaet et forkrøllet Stykke Brevpapir foran sig, men det var tydeligt at læse paa vedkommendes Ansigt, baade at han var træt af den lange Marsch, og at han var bange for, at den vagthavende Officer skulde se, at han havde Lys i Teltet, thi fik han det at se, saa Gud naade Fyren!

Da alt var kommen til Ro, gik jeg med Carluccio hen til mit Telt, hvortil de to andre Officerer ved Kompagniet — Kaptejnen var syg — allerede havde trukket sig tilbage. Det var to af den Slags Mennesker, som under et tilsyneladende ubetydeligt ydre skjule en Evne til at udrette noget stort, og som, medens de under almindelige Forhold gaa ubemærkede gjennem Livet, pludselig voxe til Helte paa Valpladsen; Folk af den Slags, som kun sætte Pris paa Livet,

fordi det i et givet Øjeblik kan ofres i en god Sags Tjeneste.

Inde i Teltet var der stukket et tændt Lys ned i Jorden, og mine to Kammerater sad med korslagte Ben oven paa den Bunke Straa, som Oppasseren i al Hast havde faaet skrabet sammen; da vi kom indenfor, satte vi os ogsaa ned, og saa begyndte Passiaren. Carluccio saa' ned hele Tiden og turde næppe løfte Blikket, naar han blev spurgt; Øjnene var endnu noget røde og opsvulmede, og han vidste slet ikke, hvor han skulde gjøre af sine Hænder. For at faa hans Tunge paa Gled begyndte vi at spørge ham ud om hans Familie, og efterhaanden lykkedes det ogsaa ved at vise ham vor Interesse at faa ham til at fortælle.

„Det er ikke min rigtige Moder", sagde han, „derfor holder hun ikke af mig. Min rigtige Moder, som er død, hun var saa god imod mig, men hende, jeg nu har, ja, hun giver mig jo nok noget at spise, men hun bryder sig slet ikke om mig, og naar hun taler til mig, saa er det altid, som om jeg havde gjort noget rigtig galt, og det gjør jeg aldrig. Naboerne, de er meget gode imod mig, men hun ikke; hendes egne to smaa Drenge har altid pæne Klæder, men jeg ser ud, som om jeg skulde ud at tigge.

Og saa tog hun mig aldrig med ud at spasere, men mangen Søndag Eftermiddag, naar alle Folk er ude, har hun lukket mig inde, og jeg har staaet ganske alene ved Vinduet og ventet paa, at de skulde vende om, men de vendte ikke om, og saa faldt jeg i Søvn ved Vinduet. Naar de saa kom hjem, blev jeg skjældt ud, og de smaa Drenge, der havde været i Theatret eller andre Steder, mens jeg havde siddet hjemme, de gik hen og hviskede til mig: „Vi har været ude, men det har du ikke!“ og naar jeg saa blev vred, saa blev det rent galt, og græd jeg, saa gjorde de Nar ad mig, uden at deres Moder sagde noget til dem. Og jeg véd dog bestemt, jeg har aldrig gjort dem Fortræd! Somme Tider lod deres Moder mig ogsaa bære Tallerkenerne ud, saa snart de var færdige med at spise, og saa vrængede de ad mig og raabte „Tallerkenslikker!“ — De maatte meget hellere have slaaet mig i Ansigtet end sige det! — En Gang, det var en Helligaften, kom hun hjem og var hel rød i Hovedet og lo højt; og hun og de to Børn satte sig ned og spiste til Aften, og hun drak en hel Flaske Vin. Saa kaldte hun paa mig og lod mig tage alle Tallerkenerne og sagde: „Tag og bær dem ud, det er din Forretning!“ og hun sparkede mig, og de lo alle tre. Jeg

sagde ingen Ting, men da jeg var kommen ud i Køkkenet, kastede jeg mig paa en Stol og græd som jeg var pisket, længe efter at de var gaaet i Seng. Dersom ikke Giovannina — det var en ung Sypige, der boede ved Siden af — havde hjulpet mig, saa havde jeg aldrig gaaet i andet end Laser."

Jeg spurgte, hvordan det var gaaet til, at han bestemte sig til at løbe bort.

„Jo, først havde jeg tænkt at løbe væk med en Gjøglerbande, dem, der saadan gjør Kunster for Penge, for de vil altid gjærne have Drenge, der ikke hører til nogen Steds; men saa fik jeg at vide, at de først maa forvride Skulderbladene paa En, før man kan lære at gjøre de rigtige Kunster, og det skal gjøres, mens man er ganske lille, saa jeg var allerede for stor. Men saa begyndte Soldaterne at marschere gjennem Byen, og alle Mennesker gjorde Stads ad dem, og Drengene fulgte dem uden for Porten, ja, der var dem, som gik flere Mil med. Og jeg fik at vide, at der var et Par Stykker, som var bleven to, tre Dage borte og havde spist Brød med Soldaterne og sovet i deres Telt, og saa blev jeg enig med mig selv om, at jeg vilde løbe væk. Jeg prøvede paa det et Par Gange, men naar det begyndte at blive mørkt, blev jeg bange og

vendte om. Saa var det i Gaar, at Moder gav mig saa mange Prygl og slog mig i Ansigtet, blot fordi jeg havde givet ondt af mig, da en af Drengene ude paa Gaden gjorde Nar ad mine daarlige Sko, og jeg fik ingen Ting at spise, og de lod mig være ene hjemme om Aftenen. Jeg stod ved Vinduet og var meget bedrøvet, men lige med ét hørte jeg Musiken spille og løb udenfor. Dér saa' jeg, at det var Kongens Folk, der er ude for at redde Landet, og saa gik jeg med dem og vendte ikke om. Saa var det, jeg kom til at tale med Dem, og De sagde, jeg skulde ikke være bange og gav mig noget at spise — aa, jeg var saa sulten! Men jeg kan ikke saadan blive ved at spise Deres Brød, jeg vil saa gjærne gjøre Nytte: jeg kan børste Deres Klæder og hente Vand, og skaffe Halm til de Herrer Office—"

Her blev Drengens Tale afbrudt ved, at en af mine Venner tog hans Hoved mellem sine Hænder og kjærlig trykkede ham op til sit Bryst.

V.

Før Daggry og før Reveillen endnu havde lydt, brød et voldsomt Regnskyl løs, og Tordenen buldrede rundt omkring. Jeg stak Hove-

det uden for Teltet: der var ikke et Menneske at se undtagen Skildvagterne, men alle var vaagne. Efter hvert Lyn hortes den velbekjendte skrattende Lyd, og derpaa en langtrukken, mægtig Rullen. Kort efter Uvejrets Begyndelse blev der slaaet Reveille, og den vagthavende Kaptejn samlede Officererne til Parolen og meddelte Ordre til allerede Klokken tre at bryde op igjen. Denne Ordre bragte mig til at tænke paa Carluccio, thi jeg var jo endnu slet ikke paa det rene med, hvad vi egentlig skulde stille op med ham. „Regimentets Son", det lod meget kjont, men havde vi Ret til at beholde ham? Hvem skulde egentlig paatage sig Ansvaret for ham? Jeg talte med mine Kammerater, og vi blev enige om, at man snarest muligt maatte se at faa Drengen sendt hjem, skrive til Borgermesteren i Padova og bede Sognefogden i den nærmeste Landsby besorge ham afsted; det var ingen behagelig Forretning, men det maatte gjores. Jeg paatog mig at skrive til Padova og forsøgte at faa en af de andre Officerer til at bringe ham ned til Landsbyen, men den ene efter den anden kom med Undskyldninger. Saa maatte jeg altsaa ogsaa paatage mig det, kaldte paa Carluccio og sagde: „Du maa gaa med mig ned til Landsbyen, det er lige herved."

Saa vel min Stemme som mit Ansigt maa imidlertid have røbet, hvad jeg havde i Sinde, for Drengen udbrød strax: „De vil sende mig hjem!“ hylede i vilden Sky, kastede sig paa Knæ for mig, holdt mig i Kappen og sagde: „Aa, Hr. Officer, De maa for Guds Skyld ikke sende mig hjem, jeg vil hellere dø! Aa, behold mig blot, jeg skal gjore alt, hvad De vil have, naar jeg blot maa blive! Aa, Hr. Officer, send mig ikke hjem!“

Jeg blev rørt og sagde efter et Øjebliks Pavse: „Naa, giv Dig tilfreds, min Dreng, saa skal Du faa Lov til at blive her, det lover jeg Dig! Tør dine Øjne, saa taler vi ikke mere om den Ting!“

Carluccio blev strax rolig, og da jeg gik ud af Teltet, sagde jeg til mig selv: „Det er bedst at vente paa Svar fra Padova, saa maa vi siden se, hvad vi kan gjore.“

VI.

To Dage senere laa vi i Lejr tæt ved Mestre, hvor vi blev omtent en Maaned, lige til Afslutningen af den sidste Vaabenstilstand, paa hvilket Tidspunkt vi atter vendte tilbage til Egnen om Ferrara.

Fra Padova hørte jeg intet, og Carluccio blev derfor ved Regimentet.

Jeg maatte begynde med at sørge for Klæder til ham, for hans gamle var saa lappede, at de efter et Par Marschture hang i Laser om ham. Han fik en en ny Straahat, en Trøje, Lærredsbuxer og Sko, der passede til hans smaa Fødder, og Drengen var sjæleglad. Da jeg viste ham den hele Dragt, turde han knap tro sine egne Øjne; han blev rød i Hovedet, saa' til den anden Side, troede aabenbart, at jeg kun vilde gjøre Løjer med ham og hang med Hovedet. Men da vi lod, som om vi blev vrede over hans Mistro, og jeg sagde: „Saa er det bedst, vi giver Klæderne til en anden Dreng!“ saa' han op, løb hen imod mig og raabte: „Nej, nej!“ Men saa blev han igjen flov, saa' ned og fik Taarer i Øjnene. Da han endelig, langt om længe, kom i Tøjet, var han saa overvældet af sin ny Herlighed, at han hverken kunde gaa eller tale.

„Hillemænd, Carluccio, hvor Du er bleven fin!“ sagde Soldaterne til ham, og saa blev han strax rød i Hovedet og vendte sig om.

I Løbet af en Uges Tid blev han imidlertid saa kvik og ugeneret som en Tamburdreng; han var Kammerat med alle Folkene ved mit Kompagni og med de fleste af dem ved de andre,

han var Ven med Officererne og gjorde sig nyttig paa alle mulige Maader. Han sov i vort Telt, men om Morgenen, saa snart den første Trommehvirvel lod, var han paa Benene og forsvandt strax. Inden vi var oppe, var han tilbage med Kaffe og Likør og sagde ærbødig: „Nu er det vist paa Tiden —“. „Hvad er det, der er paa Tiden?“ brummede man. — „At staa op.“ — „Naa, det er Dig, Carluccio! Giv mig Haanden!“ og saa fik han et Haandtryk, der kunde gjøre ham glad for hele Dagen.

Han forlangte selv at dele Oppasserens Arbejde: han børstede Klæder og blankede Støvler, han pudsede Sabler og vaskede Skjorter. Altid vilde han have noget at bestille, og var der ikke andet at gjøre, saa bad han en eller anden af Folkene, om han maatte gjøre noget af deres Arbejde, og de viste ham til rette med det, saa at han efterhaanden lærte en Del. Af og til blev man ligefrem nødt til at tale haardt til ham og sige: „Gjør, hvad man beder Dig om, men lad være med at gjøre noget paa egen Haand!“ for ellers var han fuldstændig bleven Oppasser, og det var jo ikke Meningen. Han var aabenbart bange for, at vi efterhaanden skulde blive kjede af ham, og det skjønt vi ved enhver Lejlighed viste ham al mulig Venlighed; han vilde

fremfor alt undgaa at faa Udseende af at være til Ulejlighed, og derfor var det, at han altid søgte at gjøre sig nyttig. Naar vi sad og spiste omkring en Dug, der laa paa Græsset, og han pludselig opdagede, at man saa' paa ham, saa genererede han sig for at spise, blev rød i Hovedet, saa' ned, tog ganske smaa Mundfulde og skjænkede kun en Draabe til sig selv, saa at han vilde have siddet med tør Mund hele Tiden, hvis vi ikke havde sørget for ham. Naar vi gik til Ro inde i Teltet, blev han somme Tider pludselig bange for, at han skulde tage for megen Plads op eller bruge for megen Halm, og saa rejste han sig, lagde det meste af sin Halm over til os og krøb sammen helt henne ved Teltvæggen uden at tænke paa, hvor let han dér kunde forkøle sig. Der var ikke en af hans Bevægelser, ja, næppe en af hans Tanker, der undgik mig, og jeg bestræbte mig altid for at bekæmpe hans Undseelse og gjøre ham mere frejdig. „Stakkels Carluccio!“ tænkte jeg mangen Gang, naar jeg saa' ham ligge og sove inde i Teltet, helt indhyllet i min Kappe og med Ansigtet dækket af en Felthue. „Du har ingen Moder, og saa troede Du, at der ikke var nogen i den hele, vide Verden, der vilde bryde sig om Dig! Drenge, der savne en Fader og Moder, har altid Soldaterne

at holde sig til; de har ganske vist ikke synderlig andet end et Stykke tørt Brød i Tornysteren, men de har et godt Hjærte og deler det gjærne med den, som trænger til det. Sov Du kun rolig, Carluccio, og drøm om din Moder! Stol trygt paa, at hun vaager over Dig fra sin Himmel, og hold Dig kun til os, Du har jo allerede lært, at vi vil Dig vel!"

Dagen igjennem havde han nok at bestille. Han gik ud og hentede Vand til Soldaterne, naar det var dem forbudt at overskride Kamperlinjen, og man kunde se ham forpustet og dryppende af Sved løbe om mellem Teltene slæbende paa en Mængde Feltflasker og Bægere. „Carluccio, kom med mit Bæger!" — „Nej, giv mig min Feltflaske, den fik du først!" — „Nej, min var den første!" — „Snak!" Saadan gik det i én Uendelighed, men han tyssede paa dem og sagde: „En ad Gangen! I skal nok faa alle sammen, men jeg maa da have Tid at trække Vejret!" Undertiden bad en og anden af Folkene ham ogsaa om at skrive et Brev eller læse et højt. Saa var Drengen nok saa stolt: han og Soldaten tog Plads inde i Teltet, og skulde der skrives, smøgede Drengen sit højre Trøjeærme op, slog Rynker i Panden og spidsede Munden, ret som om han vilde sige: „Ja, det er

ikke saa lige en Sag, men nu skal jeg se, hvad jeg kan gjøre!"

Det var ogsaa hans Fornøjelse at være med til at rejse Teltene, og han drev Pælene ned i Jorden og han strammede Linjerne, som om han aldrig i Livet havde bestilt andet.

Naar der blev exerceret, stod han i et Hjørne af Marken og saa' henrykt paa det, og var hele Regimentet formeret paa ét Geled og gjorde Geværgreb, kjendte hans Glæde ingen Grænser. Han lyttede efter Slaget af de femtenhundrede Geværkolber, der paa én Gang stødte imod Jorden, som om det kun havde været en eneste, og hørte den underlig knitrende Klirren af de femtenhundrede Bajonetter, som i et Øjeblik blev trukne af Skeden og satte paa Geværet; den kraftige Kommando, den dybe Stilhed i Geledderne, Synet af alle disse Ansigter, der var saa ubevægelige som en Statues, alt det nye, han saaledes saa', virkede mægtig paa ham og bibragte ham en uvilkaarlig Lyst til at løbe og springe af bare Glæde, noget, han dog aldrig vovede at gjøre, forend der blev holdt Hvil. At han blev ligefrem ellevild, naar Musiken spillede, er en Selvfølge.

Om Aftenen, naar en af os skulde ud at inspicere Forposterne, var han i mindre godt

Humør. „God Nat, Hr. Officer!“ sagde han, saa' langt efter os, naar vi gik, og blev ved at stirre i den Retning, i hvilken vi var forsvundne.

Han var ens mod alle, mod Soldater og Officerer, og alle holdt derfor ogsaa af ham. Naar han passerede forbi et eller andet Kompagnis Telte, var der en Kalden fra alle Sider, man vinkede ad ham, og man løb bag efter ham med Breve, der absolut skulde læses. „Carluccio! Hør et Øjeblik! Det er kun et eneste Ord!“ Officererne hilste han paa med militær Honnør, og Ærbødigheden i sin Hilsen afpassede han efter vedkommendes Charge, som han allerede efter et Par Dages Forløb vidste Besked med. Obersten var han meget bange for, Gud maa vide af hvilken Grund, og naar han saa' ham langt borte, løb han alt hvad han kunde eller krøb sammen bag et Telt. Men en Dag, da han stod og passiarede med et Par Soldater, kom Obersten pludselig bag paa dem. Carluccio rystede over hele Kroppen, men gjøre Honnør maatte han jo, der var ikke andet for. Saa kastede han da Haanden til Huen, og Obersten saa' paa ham og smilte, tog ham under Hagen og sagde: „Farvel, min Dreng!“ Carluccio styrtede naturligvis afsted hen til mig for aldeles aandeløs at fortælle mig den store Begivenhed.

Hvad der var besynderligt for en Dreng i hans Alder var, at han aldrig nogen Sinde blev for familiær, men stadig var lige saa villig og ærbodig som den første Dag; om denne talte han ofte, undertiden med Taarer i Øjnene. Melankolsk kunde han ogsaa være, navnlig en Regnvejrsdag, naar Folkene maatte være i Teltene, og Lejren saa' øde og forladt ud; i saadanne Øjeblikke stod han i Teltdøren og saa' stadig ned mod Jorden, som om han vilde tælle Regndraaberne, der plaskede udenfor. — „Hvad tænker Du paa, Carluccio?“ — „Aa, paa ingen Ting!“ — „Det er ikke sandt!“ sagde jeg. „Kom herhen, min Dreng og sæt Dig ned ved Siden af mig. Jeg er kun en af de mange, der holder af Dig, men nu skal vi slaa en Passiar af sammen, og saa skal Du se, Humoret bliver nok godt igjen!“ — Han græd, men Taarerne tørredes hurtig.

VII.

I et Hjørne af Marken laa to smaa Huse, der tilhørte en skikkelig Bondefamile, og her var Officerskøkkener for fire Batailloner. Man kan tænke sig, hvilken Forvirring, der herskede her! Til hvert Kjøkken var kommanderet en sex, otte Soldater til Hjælp for Kokken og Kokke-

drengene, og der var selvfølgelig en evig Skænden paa Folkene, der ingen Ting forstod, og en evig Jalousi, der ofte udartede til Mundhuggeri, mellem Kokkene; Oppassere kom hvert Øjeblik for at hente Mad til de Officerer, der var paa Forpost, Bønder kom for at sælge deres Varer, og Børn fra Omegnen betragtede med store Øjne det hele.

I et lille Værelse i et af disse Huse fik jeg Carluccio anbragt samme Dag, som han blev angreben af en smitsom Feber, der havde udbredt sig saa meget, at hvert Kompagni daglig fik sex, otte Mand til paa Sygelisten. Carluccio var saa daarlig, at man frygtede for hans Liv; Corpslægen havde ham under Behandling, og vi andre plejede ham saa godt vi kunde.

Mellem Teltene og Døren til hans Værelse var der en uafbrudt Folkevandring. Soldaterne gik paa Taaspidserne hen til hans Seng, saa' ham ind i Øjnene, der urolig søgte rundt fra den ene til den anden, kaldte ham ved Navn, lagde en Haand paa hans Pande og gjorde Tegn til hinanden om den lille Patients Befindende. Havde de saa været et Øjeblik inde hos ham, gik de igjen men standsede i Døren og vendte sig om for at se ham endnu en Gang.

— „Hvordan gaar det, Carluccio?“ spurgte jeg en Dag, da han begyndte at blive bedre.

„Jeg er saa kjed af, at —“

„Hvad er Du kjed af?“

„At jeg ikke kan —“

„Hvad er det, Du ikke kan?“

„Bestille noget!“ Han saa' ned paa mine Benklæder og Støvler og tilføjede: „Nu gjør de andre al Ting!“

„De andre“, det var Oppasserne, han mente, som nu maatte børste og pudse for Officererne uden at han kunde være med.

„Og jeg ligger her“, vedblev han bedrøvet, „og gjør slet ingen Nytte! Naar jeg blot kunde“ — her gjorde han et forgjæves Forsøg paa at rejse sig men faldt tilbage i Sengen og græd. „Kunde jeg endda kun børste Deres Klæder, men det kan jeg ikke engang! Det var meget bedre, at jeg var død!“

VIII.

Om Aftenen kom der i Reglen en Del Officerer og sad og passiarede ved Siden af Carluccios Seng, undertiden lige til Midnat. Hyppig kom der ogsaa et Sogneraadsmedlem fra Landsbyen og den Mand, som ejede Grunden, hvorpaa

vi havde slaaet Lejr. Det var et Par midaldrende, gemytlige Folk, dygtig trivelige og Fædrelandets Sag oprigtig hengivne; deres gode Hjærter afspejlede sig i det ydre, de var lykkelige over at kunne vexle Haandtryk med de „tapre“ italienske Officerer og overbeviste om, at vor Hær maatte kunne tage det op med en hvilken som helst Fjende. „Ja, det kunde dog være sin Sag!“ mente vi, men det lod de sig ikke afdisputere. Vi endte altid med at tale om Slaget ved Custozza, med Hensyn til hvilket de to Herrers Nysgjerrighed lod til at være umættelig.

„Ak, ja, det maa rigtignok have været et bedroveligt Syn at se Hæren trække sig tilbage!“ sagde Sogneraadsmedlemmet jævnlig.

„Et bedroveligt Syn!“ gjentog en Aften min Ven Alberto, der gjærne horte sig selv tale, men fortalte godt. „Ja, det var en Sorg, i Sammenligning med hvilken Tabet af vore skjonneste Dromme og stolteste Forhaabninger er for intet at regne! Om Morgenen havde vi været jublende af Glæde, begjærlige efter Kamp, sikre paa Sejr, og kun faa Timer efter var denne Hær, som var Fædrelandets Stolthed, Frugten af saa mange Ofre og Gjenstanden for en saa ubegrænset Tillid, slaaet, flygtende gjennem Landet som en splittet Hjord! Synet heraf maatte knuge

enhver, man følte en Smerte, som intet Ord kan udtrykke! „Hvem", spurgte man sig selv, „skal nu gjengive os vort Mod, vor frejdige Tro paa egen Kraft, som vi var besjælede af endnu i Morges! Hvem skal rejse en Bygning paa disse Ruiner, og hvad vil Fædrelandet sige!" — Man turde ikke tænke Tanken helt ud, man syntes endnu at høre den Jubel, hvormed Folket havde hilset en ved Udmarschen, og den skurrede i Ørene, den var nær ved at bringe os til Fortvivlelse!"

Der fulgte et Øjebliks Tavshed, saa sagde Sogneraadsmedlemmet: „Sikken Forvirring, der maa have været i al Ting den Aften!" og Grundejeren spurgte: „Naar begyndte egentlig Deres Afdeling at trække sig tilbage?"

Det var aabenbart, at han gjærne vilde have at vide, hvordan det hele i Grunden var gaaet til, og ikke vilde nøjes med, hvad Aviserne havde sagt. Officeren forstod ham og svarede:

„Saa vidt jeg husker, begyndte min Afdeling Retræten lidt efter Solnedgang. De forskjellige Korps kom et efter et fra forskjellige Sider ud paa Hovedlandevejen der fører til Villafranca; der var ikke længere Tale om Orden, Regimenterne var blandede mellem hinanden, og en bølgende, forvirret Menneskemasse opfyldte Byens

Gader og Torve. Halv afsindige af Tørst styrtede Folkene hen til Brøndene under vilde Skrig, der maatte vække Forfærdelse; tyve, tredive Stykker kunde man se kaste sig over Karmen, hvile paa Brystet og løfte Fødderne fra Jorden uden at tænke paa, hvor let de kunde tabe Ligevægten og falde ned; de sloges om at faa fat i Rebet, Spanden og Vippen, de huggede med Albuerne, sparkede og hylede som Dyr, man hørte ikke andet end Skjældsord og Eder. Naar saa endelig Spanden, trukket af en halv Snes kraftige Hænder, begyndte at komme til Syne, fordobledes Spektaklet, og alle søgte at komme først: tyve Hænder greb til paa en Gang, og ti brændende Munde gabede om Kanten, Spanden blev trukket fra den ene Side til den anden, og Vandet skvulpede over og spildtes paa Ansigtet og Klæderne.

Nogle Batailloner var ikke engang naaede til Villafranca men løb over Stok og Sten ad Goito til, saa at der, da en af Bataillonerne skulde samles, kun var Obersten, Fanebæreren, nogle Officerer og et Par Soldater til Stede; af Spillemændene var der slet ingen. Inde i Byen var det næsten umuligt at trænge sig gjennem Sværmen; Officererne kaldte med høj Røst deres Folk sammen om Fanen, Adjutanter og Ordonnantser

til Hest fòr afsted, og henne paa Torvet, hvor Obersterne og Staben var samlet, holdtes et improviseret Krigsraad, hvorfra Ordre hvert Øjeblik udgik for, ofte strax efter, atter at kontramanderes. Jeg fandt da omsider min Bataillon, der var smeltet sammen til en to hundrede Mand, og saa marscherede vi videre. Snart blev det helt mørkt, saa man ikke kunde se en Haand for sig; midt i Vejen kjørte Artilleri og Bagagevogne, og det var næsten ikke muligt at undgaa at løbe imod en Vognstang eller at blive kjørt over. Paa begge Sider var der dybe Grøfter, og for hvert andet Skridt snublede man over en Bunke Sten eller over en væltet Vogn; saa holdt Marketenderen stille midt paa Vejen, og ved Skinnet af hans søvnige Lygte saa' man en Flok Soldater, der stimlede sammen om Vognen og spærrede Passagen. Saa kom pludselig en Stabsofficer ridende bag paa En, naar man mindst ventede det, saa hørte man Soldater, der opmuntrede deres Kammerater til at gaa fremad, og Artillerister, der bandede over, at Ægtvognene kjørte dem i Vejen, Officerer, der forgjæves søgte at holde Orden paa deres Delinger, og Folk, som sprang over Grøften ind paa Marken. Tæt Støv fyldte Øjne og Mund paa En, alt var i

Opløsning, det var en skrækkelig Nat! — Ja, et Tilbagetog er forfærdeligt!

Dagens vexlende Begivenheder og voldsomme Sindsbevægelser havde udtømt mine Kræfter, jeg var dødtræt. Jeg saa' en Kanon, paa hvilken der var en tom Plads, og saa snart den standsede et Øjeblik, sprang jeg op; Artilleristerne gjorde Plads for mig; jeg satte mig til rette og faldt i Søvn. Da jeg vaagnede, var det henimod Daggry, vi var tæt ved Broen foran Goito. Det regnede; jeg følte paa mine Klæder: de var dyngvaade, jeg saa' op: Himlen var blygraa over det hele, det tegnede til Dagregn. Saa saa' jeg mig omkring: overalt en Stimmel af Soldater, der langsomt slæbte sig henad Vejen og hen over Markerne med bøjet Hoved og sænket Blik. Mange havde taget et Stykke Teltlærred og svøbt sig ind i for Regnen, og de, der ikke havde noget, tog en af de heldigere stillede Kammerater under Armen og gik saa under hans Dække. Nogle havde mistet Huen og i Steden for bundet et Torklæde over Hovedet, nogle havde kastet Tornysteren og gik nu med deres Klæder i en Bylt paa Bajonetten, alle slæbte de Benene efter sig, haltede og snublede hvert Øjeblik. Af og til saa' man En staa stille og støtte sig til et Træ eller smide sig paa

Jorden for saa efter et Øjebliks Forløb atter at fortsætte den besværlige Marsch. Vi passerede Broen, den Bro, hvor der nylig havde staaet en østerrigsk Forpost paa den ene Side og en italiensk paa den anden, og saa rykkede vi ind i Goito. Hvilket Syn! Til begge Sider af Gaden, paa Fortovet og paa Trappestenene, var der fuldt af Soldater, som var halv afmægtige af Anstrængelse og Sult; nogle stod og støttede sig med Ryggen til Muren, nogle sad paa Hug og lod Hovedet hvile paa deres Knæ, mens de saa' sig om med et sløvt, søvndrukkent Blik. Andre havde lagt sig ned paa Gaden med Tornysteren til Hovedpude, og atter andre huggede et Stykke tørt Brød i sig, ængstlige for, at nogen skulde tage det fra dem, eller tørrede Geværet af med Kappen. Ude paa Gaden myldrede det af Soldater, der skulde videre til Cerlungo; de fleste saa' sig om med et langt Blik og marscherede saa afsted, men nogle traadte ud af Rækken, smed Tornysteren og slængte sig selv oven paa den som en Bylt. Efterhaanden rejste nogle af dem, der laa, sig op paa Albuerne, og passerede der saa en Soldat af deres Regiment forbi, kom de med Besvær paa Benene og fulgte med deres Kammerat. I de faa Butiker, der var aabne, var der en Stimmel af Soldater, som

trængtes for at komme til og spurgte, om der ikke var Fødevarer at faa; de vilde gjærne betale for dem, og viste, at de stod med Pengene i Haanden. „Det gjør mig meget ondt, men jeg har ingen Ting“, svarede Kjøbmanden, og saa gik det videre til en anden Butik, hvor den samme Scene gjentoges med det samme Resultat. Kom man forbi en Kafé, saa' man Officerer sidde indenfor og sove med Armene paa Bordet; foran dem stod der tømte Kopper, Flasker og Glas, og saa' en af dem op, viste han et blegt, forvaaget Ansigt, som om han lige var kommen op efter en langvarig Sygdom. Sidegaderne var spærrede af Træn- og Ægtvogne i én, forvirret Blanding; Hovedgaden var forbeholdt Artilleriet, og dettes tunge, ensformige Rumlen, der bragte Ruderne til at klirre, gjorde i Forening med de kraftige, alvorlige Folk, der ubevægelig sad indhyllede i deres graa Kapper, et om muligt endnu mere nedstemmende Indtryk end Infanteriet. Bag efter hvert Batteri kom gjærne en Vogn med saarede Officerer, der kjørte Fod for Fod og standsede hver Gang Kolonnen standsede.

Min Division havde slaaet sig ned paa venstre Side af den Vej, der fører fra Goito til Cerlungo og løber langs med Mincios højre Bred. Det saa'

trist ud paa Markerne: man øjnede kun Smaagrupper af Soldater, der bredte det gjennemblødte Teltlærred ud og tørrede deres Vaaben af, ellers var alle inde i Teltene. Hvert Øjeblik kom der ny Folk til og ledte efter deres Kammerater, og da de fleste af dem havde mistet baade Stænger og Dug, stod de ude i Regnen, fortabte som vildfarende Faar. Der hørtes ikke en Lyd, ikke en Trommehvirvel og ikke et Kommandoord; naar man lukkede Øjnene, kunde man gjærne tro, at hele Hæren sov.

Saa snart jeg var kommen ind paa mit Regiments Lejrplads, gik jeg ind i Teltet til mine Kammerater, som allerede havde været der over en Time; vi hilste ikke paa hinanden, vexlede ikke et Ord, ja, saa' næppe hinanden ind i Øjnene.

Pludselig hørtes et højt Raab uden for Teltet, saa lød der et længere borte, og derpaa lignende fra alle Sider. Hvad var der paa Færde? Vi styrtede ud. Det var et vidunderligt Syn, der mødte vort Øje: hele Regimentet løb alt hvad det kunde ad Goito til, og det var ikke blot vort Regiment, men ogsaa de to, der kamperede ved Siden ad os, alle stormede de afsted, som gjaldt det at være den første paa Skansen. Jeg saa' paa Folkenes Ansigter: de var som forvandlede, og man hørte kun Jubel. Vi fløj ned

til Vejen; dér kom to Karabinierer til Hest med dragen Sabel, bag efter kom en Vogn, alle Hoveder blottedes, man svingede med Armene, og fra Tusender hørtes kun ét, øredøvende Jubelraab. Vognen forsvandt, og Soldaterne vendte om igjen, men alt havde nu skiftet Udseende; man gik ikke mere ind i Teltene men blev staaende udenfor og talte sammen, fornøjet og ved godt Mod. Musiken spillede op, de velbekjendte Melôdier, som vi holdt mest af, og som altid bragte Humøret til at stige, og for et Øjeblik følte vi hele det forrige Livsmod igjen. „Vi kommer nok i Ilden igjen!“ hed det rundt omkring. „Enden er ikke endda!“

— „Hvem var da det, der var i den Vogn?“ spurgte Carluccio.

„Det var Kongen!“

IX.

Omsider kom Carluccio da op, og samme Dag sagde Lægen til os:

„Mine Herrer, det er min Pligt at sige Dem, at Drengen maa hjem. Sygdommen har han overstaaet, men den mindste Overanstrengelse kan blive ham farlig. Saa snart der er sluttet Fred, maaske om faa Dage, vender vi Ryggen

til Venedig og marscherer til Ferrara, maaske marscherer vi videre, Gud maa vide hvor hen. Saadan en femten, tyve Miles Marsch eller mere kan Drengen ikke holde ud; han trænger fremfor alt til Ro, og maa ikke være paa Benene Klokken sex om Morgenen og sove i fugtigt Græs. Det er ikke et Liv, der passer for en Reconvalescent, og derfor beder jeg Dem i Tide tænke paa, hvad de vil gjøre."

Dér stod vi! Naar Doktoren sagde, at Drengen skulde hjem, saa maatte han naturligvis hjem, men hvor skulde man sende Fyren hen? Ikke til Stedmoderen, det var en Selvfølge, men hvor da? Vi var nær ved at opgive at faa en heldig Løsning paa Spørgsmaalet, da en ung Officer fra Padova, en rigtig prægtig Fyr sagde:

„Jeg skal nok klare Sagen! Jeg skal skrive hjem endnu i Dag og faa min Familie til at tage sig af Drengen; naar han er under deres Varetægt, kan han jo nok komme tilbage til Stedmoderen, men skulde det være nødvendigt, kan de jo ogsaa selv tage ham til sig. — Kan det ikke gaa paa den Maade?"

Hans Tilbud blev selvfølgelig modtaget med megen Paaskjønnelse, og han fik saa mange anerkjendende Slag paa Skuldrene, at Støvet røg ud af hans Kappe.

„Ja, men vi har det vanskeligste igjen!" sagde han.

„Hvad er det?"

„Det er at faa Drengen til at gaa ind paa det!"

Det maatte jeg paatage mig, og vi skiltes ad.

— Samme Aften, noget før Solnedgang, da der uden for Marketendernes Bod var samlet en Mængde Soldater, som slog en Passiar af, raabte den omtalte unge Officer: „Der er sluttet en ny Vaabenstilstand, og vi har Lov at gaa uden for Kamperlinjen. Hvem vil med hen at se over til Venedig!"

„Det vil jeg!" raabte de alle som én.

„Skal vi gaa strax!"

„Ja, lad os det!"

Flokken satte sig ufortøvet i Bevægelse.

„Carluccio, kom og gaa med os hen at se paa Venedig."

Fra selve Lejren, der, som tidligere bemærket, laa i Nærheden af Mestre, kunde man ikke se Venedig, men i mindre end en halv Time kunde man naa et Punkt, hvorfra der var Udsigt til Staden; dette Punkt er dér, hvor der fra Hovedvejen mellem Padova og Mestre i Retning af Venedig udgaar en mindre Vej, som paa en høj Dæmning fører til Fusina ved Lagunernes

Bred, og her ligger et Par Smaahuse og et Værtshus.

Saa snart vi havde passeret dette, laa pludselig Venedig for os. De fleste af os havde aldrig været der, og jo nærmere vi kom til Udsigtspunktet, desto stærkere bankede derfor vort Hjærte. „Endelig“, tænkte man, „skal man da se den herlige By, Maalet for saa mange Drømme og saa mange Forhaabninger.“ Vi talte vore Skridt og talte Minuterne, saa' paa hinanden og smilte; saa raabte En: „Der ligger den!“ og alle standsede, men ingen sagde et Ord.

Foran os strakte sig et stort, øde og ubeboet Terræn med spredte Vandpytter og Moradser, længere borte laa en lysende Stribe af Laguner, og bag ved den — Venedig! Som gjennem et let Taageslør viste Byen sig i en svag blaanende Tone, hvad der gav Billedet af den noget ejendommelig skjønt og feagtigt. Til venstre laa den kæmpemæssige og dog saa lette Bro, til højre, langt borte, Fortet San Giorgio, og endnu længere borte en Mængde andre Forter, der kun tegnede sig som mørke Punkter paa den lyse Baggrund. Det var et vidunderligt Syn. Alt omkring os var øde, og den eneste Lyd, der hørtes, var en Susen af Træerne, som bøjede sig for Luftningen.

„Derhen!“ raabte pludselig en af mine Kammerater, en flink Fyr men maaske lidt for meget Ven af de vaade Varer. „Derhen maa vi en Gang naa, hvem vil drikke et Glas paa det!“

Der var adskillige, der raabte: „Det vil jeg!“ andre nikkede, og Carluccio løb til Værtshuset for at hente Vin, mens vi andre satte os paa Skrænten af Dæmningen.

„Der kommer han med en Trøster i Sorgen!“ raabte den Officer, der sidst havde talt, da Drengen kom tilbage med Vinen. „Lad os nu faa et Glas og en Vise til!“

— „Ja, kom med en, du Padovaner! Du synger jo ellers for os fra Morgen til Aften, om man saa gider hørt det eller ej!“

— „Ja, lad os faa en Barcarole!“

— „Nej, gaa til ham!“ svarede Padovaneren og pegede paa sin Sidemand. „Lad ham improvisere en Vise!“

— „Ja, op med en!“ raabte alle. „Syng bare! Er det uden Stemme, skal det ogsaa blive uden Kritik!“

Jeg tror, ærlig talt, at den, der saaledes blev opfordret, allerede havde en Vise fix og færdig i Hovedet og derfor var alt andet end kjed af de mange Anmodninger. „Ja, naar jeg blot havde en Guitar“, sagde han.

— „Hvor skulde man faa den fra! Tror Du, der gror Guitarer op af Jorden!“

— „Vent et Øjeblik!“ sagde en tredje og løb hen til Værtshuset, hvorfra han et Øjeblik efter virkelig kom tilbage med det forlangte Instrument i Haanden. „Skulde man ikke kunne opdrive en Guitar her, et Par Mil fra Gondolernes og Erotikens By!“

„Digteren“ tog Guitaren og satte sig i Positur, vi andre lejrede os omkring ham.

„Jeg synger for“, sagde han, „men I maa synge Omkvædet med!“

„Ja, det skal vi nok!“

Saa begyndte han:

„Dig min Hilsen jeg bringer,
Underdejlige By!
Dronning er Du paa Havet,
Vandt Dig et evigt Ry!
Ak, men vil Dig jeg hylde,
Prise Dig i en Sang,
Blander sig strax i Stemmen
Dæmpet en Vemodsklang!“

„Nej, stop lidt!“ afbrød den glade Sjæl, han, der havde foreslaaet at hente Vin. „Vi vil ikke høre noget bedrøveligt, men en gemytlig Barcarole. Saadan noget som „underdejlig“ og „evigt Ry“, det gjør En strax saa højtidelig, og hvad

skal vi med „Vemodsklang“, tror Du det ligger for os! Lad os bare ikke blive sentimentale!“

En Del lo og stemte i med.

„Hver Mand sin Lyst!“ sagde jeg. „Det kan jo være meget opmuntrende at tænke paa, at vi formodentlig en af Dagene maa stikke Sablen i Skeden og marschere hjem til Ferrara, eller hvor det nu bliver, og begynde forfra paa det dræbende Garnisonsliv og ikke have noget andet at tænke paa!“

De, der var „sentimentale“, holdt med Sangeren og mig, men de, der vilde drikke og more sig, gav ikke efter, og Selskabet skiltes derfor ad i to Partier, der dog kun fjærnede sig en Snes Skridt fra hinanden.

„Vi kan ogsaa synge!“ raabte en af det andet Parti og loftede sit Glas.

„Ja, syng væk!“ svarede vi.

Vor Digter sang videre, og vi gjentog Omkvædet:

„Skal vi længere taale
Fjenden i eget Land?“

men umiddelbart efter lod det henne fra de andre:

„Skal han længere skraale,
Mon han ej stoppes kan!“

Saa blev der naturligvis let en hel Del, og da Digteren sang:

„Hinsides Bugten Du troner
Skjønt i den hældende Dag,
Men over Kuplerne vajer
Fremmede, fjendtlige Flag.
— Naar, ak, naar kan vi sige:
Nu er vor Sorg forbi,
Brudt er den trykkende Lænke,
Nu er Venedig fri!“

og da vi gjentog

„Naar, ak, naar kan vi sige:
Nu er vor Sorg forbi,
Brudt er den trykkende Lænke,
Nu er Venedig fri!“

saa brolede Drikkekompagniet:

„Nu maa da vel omsider
Visen være forbi!
Hør kun, hvor pænt vi be'er jer:
Lad os dog nu være fri!“

men det var alligevel, som om ogsaa de blev grebne af Stedets Ensomhed og Synet af Venedig; de lo ikke mere saa højt, saa' ind mod Byen og tav tilsidst helt stille, saa at vi fik Lov at synge Slutningen af Sangen i Fred.

I Begyndelsen havde Carluccio sunget med, men han var efterhaanden bleven melankolsk og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

„Hvad er der i Vejen, Carluccio?“ spurgte jeg.

„Ingen Ting!“

„Hor nu: hvad vilde Du sige til, om vi gav Dig en anden Moder, der vilde være god imod Dig?“

Jeg talte ganske sagte, og han saa' paa mig med store Øjne men uden at svare. „Naa, hvad siger Du til det?“

Han blev ved at være tavs, men sprang pludselig op, lob hen og satte sig et Stykke borte paa Dæmningen og græd som han var pisket. Jeg vilde gaa hen til ham, men en af de andre sagde: „Lad ham blot sidde, han har bedst af at græde ud.“

Synet af Venedig var nu om muligt skjonnere end før. „Stille!“ sagde En pludselig. Vi lyttede og hørte da den svage Lyd af Trommer baaren over Havet til os af Vinden. „Det er Ostrigernes Musik!“ sagde en anden, og vi lyttede længe i Tavshed til de forhadte, fjendtlige Toner, der klang som en Haan over den ulykkelige Stad, paa hvis Befrielse vi havde sat Livet ind.

Det er overflodigt at sige, at Carluccio var fortvivlet, men det drejede sig jo efter Doktorens Sigende om hans Helbred, maaske om hans Liv,

og der kunde altsaa ikke være Tale om at give efter for hans Bønner. Da jeg fortalte ham om, hvor godt han vilde faa det og at han skulde gaa i Skole med den unge padovanske Officers Brødre, og da han fik et Brev at læse, hvori Officerens Moder paa den kjærligste Maade lovede at tage sig af ham, saa hjalp det ogsaa efterhaanden; han bøjede sig for Nødvendigheden og sagde selv: „Ja, saa maa jeg jo bort!"

Et Par Dage efter brød vi op fra Lejren og marscherede til Padova, som vi naaede en tidlig Morgen. Vi kom ind ad den samme Port og passerede gjennem de samme Gader, som vi havde set ved vort tidligere Besøg. Pludselig saa' vi den unge Officer træde ud af Geleddet og gaa hen til et herskabeligt Hus med Carluccio, der tørrede Øjnene med sit Lommetørklæde. Uden for Porten standsede de, og Drengen vendte sig om, slog ud med Haanden og raabte:

„Farvel, hele Regimentet! Farvel, de Herrer Officerer, og Farvel alle sammen! Jeg skal aldrig glemme Dem! Farvel!"

„Farvel, Carluccio!" sagde Officerer og menige, efterhaanden som de kom forbi. „Farvel, Du, „Regimentets Søn!" Glem os ikke og Lykke paa Rejsen! Farvel!"

Den stakkels Dreng kunde ikke længere tale for Graad men nøjedes med i Tavshed at hilse paa Folkene og paa Fanen.

— Siden har jeg ikke set Carluccio, men Regimentet bevarer Mindet om sin Adoptivsøn og har ført det med sig fra Garnison til Garnison, lige saa trofast som Folkene, Marschdag efter Marschdag, i Mundingen af Geværløbet bar de Roser, man havde tilkastet dem i Padova.



